

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIII П'ЯТНИЦЯ, 5 ТРАВНЯ 2006 РОКУ ЧИСЛО 18 VOL. CXII FRIDAY, MAY 5, 2006 No. 18

Завершено вшанування пам'яті жертв Чорнобиля в ООН...

Посол України Валерій Кучинський б'є у дзвін перед будинком Головної квартири ООН у пам'ять жертв Чорнобильської аварії. Дзвін і пагода довкола нього – це дарунок Японії Організації Об'єднаних Націй.

Фото:Василь Лопух

НЮ-ЙОРК. – 28 квітня, з ініціятиви України, відбулася спеціяльна пам'ятна сесія Генеральної Асамблеї ООН, присвячена 20-ій річниці Чорнобильської трагедії. Меморіальне – „Чорнобильське" – засідання найавторитетнішого органу у світі стало унікальною подією, зібравши сотні посланців з усіх країн-членів ООН та керівників міжнародних організацій.

Відкриваючи зібрання, Адміністратор програми розвитку ООН, координатор міжнародного Чорнобильського співробітництва Кемаль Дервіш висловив певність у тому, що Об'єднані Нації готові продовжувати маштабну підтримку постраждалим країнам на всіх напрямках. Послання К. Дервіша, який одночасно є координатором всієї міжнародної допомоги ООН, засвідчило: Україна не залишиться наодинці у протистоянні з Чорнобильським лихом – моральна, фінансова та технічна підтримка Об'єднаних Націй ґарантована.

Держави світу одноголосно виступили за активізацію міжнародної допомоги Україні у справі подолання наслідків Чорнобильської катастрофи.

Посли держав Евросоюзу, США, Японії, Швайцарії, інших країн-донорів підтвердили власні зобов'язання щодо участи у спільних зусиллях з мінімізації наслідків катастрофи та довготривалого розвитку постражда-

(Закінчення на стор. 9)

...і в Конґресі США

Справа: Конґресменка Марсі Каптур, Посол України Олег Шамшур, Посол США Джеймс Колінс, колишній посол до Нових незалежних держав (NIS) в часі президенства Б. Клінтона стоять у вестибюлі урядового будинку ім. Рейберна на тлі фотовиставки.

Фото: Посольство України в США

ВАШИНҐТОН, Д.К. – Одноденна фотовиставка під назвою „Чорнобиль–20" була відкрита зранку 26 квітня 2006 року у фойє будинку „Рейберн" Конґресу США. Конґресовий Український Кокус (КУК) у співпраці з коаліцією „Chornobyl Challenge–06" спонзорували цю виставку На ній були представлені світлини відомих фотографів, які привернули увагу до долі людей, що постраждали в результаті чорнобильської трагедії 20 років тому. В експозицію були включені знімки, які підкреслюють гордість та силу духу постраждалих від радіоактивного викиду. Ці люди у своєму повсякденному житті служать прикладами рішучости, сили та надії.

У церемонії відкриття взяли участь офіційні особи, включно з Членкою Конґресу США Марсі Каптур, Послом України Олегом Шамшуром, Послом Норвеґії Кнутом Волебеком, заступником голови місії Посольства Швеції Кароліною Вісіні, Реджисом Бабіном, радником з питань ядерної енергії Посольства Франції а також Першим радником Посольства Білорусі Ларисою Бельською.

Михайло Савків, президент УККА, керував церемонією відкриття від імені коаліції „Chornobyl Challenge -06". На початку своєї промови він сказав: „Сьогодні ми зібралися тут, щоб вшанувати людей [вражених чорнобильською катастрофою]. Я сподіваюсь, що, дивлячись на ці світлини, ви нагадаєте собі, що Чорнобиль ще не минув, що багато проблем потребують постійної та пильної уваги і збільшеної міжнародної допомоги; але я також вірю, що ви оціните силу та відвагу цих людей, які подолали найстрашніші катаклізми свого життя".

Після хвилини мовчання в пам'ять жертв найстрашнішої цивіль-

(Закінчення на стор. 3)

„Найтаємніший мільярдер"...

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 26 квітня цього року – в той день, коли увага світу була спрямована на Україну і на відзначення 20-ліття трагічного вибуху в Чорнобилі, в Москві російська газета „Ізвєстія", власником якої є найбільша енерґетична компанія „Газпром", в той же день оприлюднила назви таємних інвесторів в новій українській енерґетичній компанії „РосУкрЕнерго", створюючи цією публікацією легку сенсацію для фінансових кіл світу. „Ізвєстія" заявили, що всього двоє громадян України – Дмитро Фірташ і Іван Фурсін володіють 50 відсотками акцій „РосУкрЕнерго", котра діє як посередник між російським „Ґазпромом" і українським „Нафтогазом", і на цьому заробляють мільярди долярів. Повідомлення „Ізвєстій" сталося після звітів в пресі, що Департамент юстиції США розглядав можливість кримінальної діяльности „РосУкрЕнерго" (*див. „Свободу", ч. 17*) і після оприлюднення 24 квітня репортажу міжнародної організації „Global Witness", в котрому було заявлено, що брак відкритости щодо власности в енерґетичних компанії Східньої Европи є серйозною загрозою для безпеки Европи. Країни Европи залежні від постачання газу і нафти з Росії і Центральної Азії.

На заяву в „Ізвєстіях", котру підтвердили Дмитро Фірташ і Іван Фурсін, швидко відгукнулася газета „Financial Times", котра 27 і 28 квітня докладно описала, як 40-літній Д. Фірташ з Чернівців з допомогою своєї дружини Марії збудував багатомільярдну імперію, транспортуючи м'ясо і яйця до Туркменістану через бартерний обмін з туркменський газ, бо, як він сказав, „в Туркменістані не було грошей".

Нагадаємо нашим читачам, що „РосУкрЕнерго", яка опинилася в центрі уваги, є тією компанією, котра виникла в січні цього року, коли Президент України Віктор Ющенко і прем'єр-міністер Юрій Єханурове підписали контракт про нові умови доставлення газу в Україну. Замість того, щоб напряму доставляти газ в Україну, Росія наполягала, щоб посередницька фірма „РосУкрЕнерго", 50 відсотками акцій якої володіє „Газпром", була включена в цей контракт. Але до 26 квітня ніхто не

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Джордж Буш запропонував нового Посла США в Україні

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш висунув кандидатуру Віліяма Тейлора (William Taylor) на посаду нового Посла США в Україні. Як повідомила 1 травня прес-служба Білого Дому, В. Тейлор є старшим консультантом при координаторі Державного департаменту США з питань реконструкції і стабілізації. До цього він посідав посаду представника США при спеціяльному посланцеві „близькосхідного квартету“ з питань розмежування в Єрусалимі і був директором управління з реконструкції в Іраку. Окрім цього, В. Тейлор працював в Кабулі як координатор з питань американської і міжнародної допомоги Афганістанові, а також на посаді координатора Афганістану в управлінні країн Південної Азії Державного департаменту США. В. Тейлор, випускник військової академії у Вест-Пойнті, служив в сухопутних військах США, дослужившись до звання капітана. Він також має диплом Гарвардського університету. Кандидатура В. Тейлора на посаду нового посла США в Україні повинна бути затверджена сенатом США.

Український ринок – один з найпривабливіших

КИЇВ. – Україна стала четвертою у світі країною з інвестиційної привабливости для міжнародних торговельних мереж, повідомляється 1 травня в дослідженні всесвітньої консультативної фірми „A.T. Kearney – Індекс світового розвитку роздрібної торгівлі“. Перед Україною – тільки Індія, Росія та В'єтнам. Слідом за Україною йде Китай. Україна перебуває серед „пікових ринків“ для мереж роздрібної торгівлі. Такий ринок швидко розвивається та готовий до сучасних методів торгівлі. Проте, з огляду на це, Україна вже наближається до наступної стадії – зниження привабливости. Найвище – третє місце в Індексі компанії „A.T.Kearney“ Україна досягла торік.

Росія не погоджується на умови

МОСКВА. – Росія виступає проти перегляду умов і ціни перебування Чорноморської фльоти на території України, заявив 3 травня заступник голови Міністерства закордонних справ Росії Григорій Карасін. Він наголосив, що підписані 1997 року „базові угоди про умови перебування російської фльоти в Україні витримали випробування часом і залишаються основою“. Україна наразі офіційно не пропонувала Росії розглянути можливість переходу на ринкові ціни в оплаті за тимчасове перебування російської Чорноморської фльоти в Криму. 4 травня у Москві українські та російські представники обговорювали питання базування російської фльоти в Україні.

Українка здобула нагороду ім. Ґолдмана 2006 року

САН-ФРАНСІСКО, Каліф. – Нагорода ім. Ґолдмана з ділянки охорони довкілля є найбільшою в світі з цієї ділянки для звичайних осіб. Нагороди розділяють щорічно від 1999 року. Досі були нагороджені 113 осіб з 67 країн. Кожний з переможців, вибраний з реґіонів шести заселених континентів плянети, отримує 125,000 дол. Ці особистості показали надзвичайну відвагу, дуже часто наражуючись на небезпеку, охороняючи наше довкілля та кінець-кінцем життя на Землі. Своєю діяльністю вони заохочують нас робити це саме. Цього року однією з тих, що здобула нагороду з реґіону Европи, стала Оля Мелен з України. Будучи юристом, вона уживала законні можливості тимчасово припинити будову масивного каналу, котрий проходив би крізь серце дунайського гирла, однієї з найбільших мочар у світі. За її зусилля вона була переслідувана корумпованим і беззаконним урядом перед Помаранчевою революцією.

У Бабиному Ярі поминали жертви Голокосту

КИЇВ. – 30 квітня у Бабиному Ярі проходило віче-поминання жертв Голокосту. В акції брали участь ті, кого безпосередньо торкнувся геноцид, а також їхні родичі. Акцію підтримало посольство Ізраїлю в Україні. На вічі був присутній посол Ізраїлю Наомі Бен Амі. В цей день у 1943 році в Варшавському ґето спалахнуло повстання, яке тривало кілька тижнів. Усі повстанці загинули. Тому в ці дні поминають жертв Голокосту.

Фестиваль „Світ книги 2006“

ХАРКІВ. – Понад півтисячі видавців, поліграфістів, літераторів з Польщі, України, Росії беруть участь у 8 міжнародному фестивалі „Світ книги -2006“, який 27 квітня відкрився у Харкові. Основна тема цьогорічного зібрання – кохання у співі та книжках. Читачі очікують на численні зустрічі з популярними авторами трьох країн. Головна мета фестивалю залишається незмінною весь час його існування. Це – популяризація українських авторів, української книги. На книжковому ярмарку, який працює на фестивалі, можна придбати новинки української літератури за цінами видавців.

1 травня - День праці

КИЇВ. – В Україні та багатьох країнах світу 1 травня відзначали Міжнародний день солідарности трудящих. У центрі Києва на Майдані Незалежности на відзначення Міжнародного дня солідарности трудящих на віче вийшли понад 1000 представників Комуністичної партії України, Всеукраїнського союзу робітників, Спілки офіцерів та ветеранських організацій. Напередодні у столиці члени Проґресивної соціялістичної партії України поклали квіти до пам'ятника Володимирові Леніну. Історія святкування 1 травня почалася у Чикаґо. 1886 року чикаґські робітничі організації вийшли на демонстрації і вимагали 8-годинного робочого дня. Демонстрація закінчилася кровопролиттям. Через три роки Паризький Конґрес II Інтернаціоналу назвав 1 травня Днем солідарности трудящих всього світу і запропонував щорічно відзначати цей день демонстраціями з соціяльними вимогами. З розпадом СССР це свято перестали відзначати на офіційному рівні. Щоправда, вихідні залишилися.

Авдієнція в імператора Японії

ТОКІО. – Імператор Акіґіто та імператриця Мітіко прийняли посла України в Японії Юрія Костенка у зв'язку з завершенням його дипломатичної місії в цій країні, повідомили 2 травня з Посольства України в Японії. Імператор висловив глибокі співчуття українському народові у зв'язку із 20-ою річницею аварії на Чорнобильській АЕС. Юрій Костенко подякував імператорській родині та урядові Японії за постійну підтримку демократичного розвитку нашої держави, надання вагомої допомоги в її економічному зростанні.

У Львові відкрито виставку однієї ікони

ЛЬВІВ. – У мистецькому центрі „Дзиґа“ з 29 квітня експонується зображення святого Миколая, написане українським майстром дев`ятнадцятого століття Лукою Долинським. Цінність ікони у тому, що її жодного разу не реставрували і вона одна з небагатьох, що має підпис автора. Досі зображення святого Миколая зберігалось у приватній колекції, тепер шедевр українського майстра може побачити кожен. Дослідники кажуть, що нереставрована, але добре збережена картина дозволяє оцінити усі нюанси школи Луки Долинського.

Україна в НАТО – хоч цього року

СОФІЯ, Болгарія. – Переважна більшість країн-членів НАТО підтримала ідею про запрошення України до Пляну дій щодо членства уже в цьому році, повідомив міністер закордонних справ України Борис Тарасюк 27 квітня за підсумками засідання комісії Україна-НАТО на рівні міністрів закордонних справ. Голови зовнішньополітичних відомств заявили свою готовність підтримати Україну на шляху у проведенні демократичних і економічних реформ. Як наголосив міністер закордонних справ України, основним сповіщенням, що пролунало у Софії, – двері НАТО залишаються відкритими для України. Проте Україні потрібно довести, що вона хоче увійти саме в ці двері, зауважив він. Водночас Б.Тарасюк підкреслив, що ніхто в Альянсі не займається тим, „аби втягнути Україну в НАТО“. Навпаки, зазначив міністер, під час засідання комісії Україна-НАТО відзначалося, що „м'яч знаходиться на українському полі“. На засіданні комісії була висловлена надія, що в українському суспільстві вдасться змінити ставлення до членства України в НАТО. Тим часом у самій Україні аналітики вважають, що громадяни недостатньо поінформовані про сам альянс та його мету. Опитування громадської думки показують, що активна підтримка вступу до НАТО серед громадян досі низька.

Критика статусу російської мови в містах Сходу

КИЇВ. – Віце-прем'єр з гуманітарних питань Вячеслав Кириленко вважає, що рішення Луганської обласної та Севастопольської міської Рад про надання російській мові статусу реґіональної є незаконними та, як він висловився 28 квітня, спекулятивними. Згідно з Конституцією, цитує слова віце-прем'єра його пресслужба, порядок застосування мов визначається лише Законами України. Заступник голови всеукраїнського товариства „Просвіта“ професормовознавець Олександер Пономарів назвав ухвалення реґіонального статусу російської мови в Харкові, Луганську та Севастополі наслідком останніх місцевих виборів. „До місцевих рад у названих областях прийшли антиукраїнські сили, – сказав він, – які організували під час виборів Президента антиукраїнський шабаш у Сіверсько-Донецьку. І тепер вони, побачивши, що немає жодних підстав для надання російській мові статусу офіційної чи другої державної, обрали іншу тактику. Вони посилаються на Хартію реґіональних і меншинних мов, які потребують захисту. Але насправді і на Харківщині, і на Луганщині, і в інших областях захисту потребує саме українська мова. Російській там нічого не загрожує“. Майже три тижні тому українську мову разом з іншими мовами меншин було визнано офіційною мовою в Сербії.

Паоло Коельо їздив до Чорнобиля

КИЇВ. – В Україну знову приїхав всесвітньовідомий бразильський письменник Паоло Коельо. Він вже зустрічався з шанувальниками і побував на міжнародному гуманітарному форумі, присвяченому 20-ій річниці Чорнобильської катастрофи. Форум організував благодійний фонд „Україна 3000“, який очолює дружина Президента Катерина Ющенко. „ Для мене велика честь бути запрошеним сюди, – сказав П. Коельо. – Я не науковець, не лікар, не експерт з радіяції, але я – людина, і я знаю: те, що уразило одне людське життя, може вразити і все людство. Чорнобиль – гарний тому приклад. Я вирішив написати про свої враження і, на мій подив, більшість людей вже забули про Чорнобиль. Я був шокований, адже я був переконаний, що про цю трагедію знають всі“. Байдужість світової спільноти до Чорнобиля настільки вразила П. Коельо, що він вирішив з'їздити в Чорнобиль і провести там символічну акцію – дарувати і підписувати свої книги. Таким чином письменник хоче привернути увагу до цього місця у світі.

Ювілей Львова відображено на монеті

ЛЬВІВ. – Національний банк України 60-тисячним накладом увів у обіг ювілейну монету номіналом п'ять гривень „750 років м. Львів“, яка з'явилася в рамках серії „Стародавні міста України“. Новенька „львівська“ монета є доволі великою. Вона важить понад 16.5 грама і має 35 міліметрів у діяметрі. Ювілейна монета є дійсним платіжним засобом України й обов'язкова до приймання без будь-яких обмежень за її номінальною вартістю. Але її роздрібна ціна в банківських установах становитиме 10 неювілейних гривень і 50 обігових копійок.

За повідомленнями інформаційних аґентств

...і в Конґресі

(Закінчення зі стор. 1)

ної ядерної трагедії М. Савків представив члена Конґресу Марсі Каптур, яка наголосила, як важливо пам'ятати чорнобильську трагедію та вивчити всі її вислідн, щоб катастрофа не повторилася. „В моєму окрузі розташована атомна станція, на якій за останні 20 років сталися два значні випадки, тому населення північного Огайо розуміє постраждалих від Чорнобиля краще, ніж пересічна публіка. Від імені своїх виборців, моєї нації та себе особисто хочу висловити глибокі співчуття тим, чиє життя було зруйноване аварією", – зазначила М. Каптур.

Відтак М. Савків зачитав звернення Президента Дж. Буша з нагоди цієї річниці (*текст див. у „Свободі", ч 17*).

Заступника державного секретаря Полу Добрянську (яка не змогла взяти участь у церемонії), представляв її заступник Джеф Міотке, який зачитав її слово: „20-та річниця Чорнобиля є нагодою пригадати, що жахлива аварія вплинула на життя мільйонів людей і спричинила велике страждання у Східній Европі. Також це є нагода згадати зроблене і плянувати майбутнє. США підтримували і продовжуватимуть підтримувати двосторонні та міжнародні проєкти, спрямовані на ліквідацію наслідків аварії в сферах здоров'я, навколишнього середовища, соціяльній та економічній сферах". П. Добрянська висловила глибокі співчуття народам України, Російської Федерації та Білорусі, на життя яких неґативно вплинула аварія, та захоплення їхньою силою і спроможністю не здаватися під тиском цих складних проблем.

Зліва: Михайло Савків, конґресменка Марсі Каптур, Посол України Олег Шамшур, Бил Крендал.

Виставлений на виставці ориґінальний одяг, у котрий були вдягнені ліквідатори на Чорнобильській АЕС.

Олег Шамшур, Посол України в США, у своїй промові згадав руйнацію, завдану Чорнобилем, яка коштувала Україну мільярди долярів. Він згадав родючу землю, яку довелося покинути, а також про невиправну шкоду здоров'ю мільйонів людей, особливо дітей. Тим не менше Посол зазначив: „Ми повинні перестати думати про Чорнобиль як про місце жалю. Натомість він повинен стати місцем надії, де міжнародна громада об'єднується, щоб вирішити ці надзвичайно складні проблеми і вчиться захистити себе від подібних трагедій у майбутньому. Від імені українського народу, я хочу подякувати США та міжнародній громаді за підтримку та допомогу, і я сподіваюсь, що в майбутньому ми працюватимемо разом, щоб нейтралізувати наслідки Чорнобиля якнайскоріше та якнайефективніше".

Кнут Волєбек, посол Королівства Норвеґії в США, також звернувся до присутніх. Тому що Норвеґія була одною з країн, яка потерпіла від радіоактивної чорнобильської хмари, він описав наслідки, які вона мала в Норвеґії, та висловив співчуття тим, хто жив безпосередньо біля атомної станції.

Вільям Крандал, куратор виставки „Чорнобиль–20" та один з фотографів, якого твори були в ній представлені, виступив від імені фотографів. „Коли трапляється таке лихо, природно, хочеться кричати і розповісти світові про це. Але реаґуючи на крик, хочеться закрити вуха і втекти. Тому ціллю цієї виставки було знайти найкращі світлини, які б шепотіли у вуха відвідувачів про цю трагедію і донести до них важливу інформацію: Чорнобиль, безсумнівно, був великою трагедією, але залишається надія на майбутнє і, з'єднавши наші зусилля, ми зможемо допомогти її жертвам, в також допомогти вирішувати проблеми, які ще існують," сказав він.

Коаліція Chornobyl Challenge-06": Belarusan-American Association; Chernobyl Children's Project International; Children of Chornobyl Relief and Development Fund; Ukrainian Congress Committee of America; Ukrainian Human Rights Commission; United Ukrainian American Relief Committee.

УНІС

„День без іміґранта" у США: сотні тисяч на вулицях

ПАРСИПАНІ, Н.Дж. – Майже два мільйони осіб 1 травня провели демонстрації по всій країні, від Ню-Йорку до Лос-Анджелесу, у рамках так званого „Дня без іміґрантів". Люди не пішли ні до праці, ні до школи у спробі показати, скільки шкоди буде завдано економіці США відсутністю нелеґалів на праці. Багато працівників фармерських господарств, будівельників та працівників індустрії розваг припинили працю на день для підтримки закликів надати нелеґальним іміґрантам можливість леґалізуватися і в майбутньому здобути американське громадянство. Нелеґалів у демонстраціях підтримали законні іміґранти та багато інших громадян країни.

Учасники акції мали на меті продемонструвати, що вони також впливають на розвиток економіки США. У Лос-Анджелесі на вулиці вийшли понад 600 тисяч осіб, у Чикаґо – понад 400 тисяч, тисячі осіб демонстрували на вулицях інших міст країни – Вашінґтону, Ню-Йорку, Гюстону, Фініксу та інших. Близько двох мільйонів осіб по цілій країні домагалися справедливого визнання для нелеґальних іміґрантів. Один із учасників акції сказав: „Ми виступаємо на підтримку леґалізації усіх еміґрантів, які перебувають на території Сполучених Штатів. Ми приїхали сюди працювати. Ми не терористи, не кримінальні елементи. Ми вимагаємо праці для усіх робітників, включаючи вихідців з еспаномовних країн".

Протести почалися після того, як Конґрес США зробив спробу загострити законодавство щодо іміґрації, а Президент Джордж Буш запропонував надати великій кількості нелеґальних іміґрантів право лишитися в країні на законних підставах.

Організатори акції сподіваються, що Америка зрозуміє ситуацію краще і буде готова надати леґальний статус мільйонам осіб. Проте не всі іміґранти підтримують акцію: деякі вважають, що вона, навпаки, посилить підтримку противників леґалізації. Питання іміґрації перетворилося на гарячі політичні дебати; деякі політики вимагають депортації всіх нелеґалів, а деякі, включно з Президентом, вважають, що декому з нелеґалів потрібно надати громадянство. Прихильники акції говорять, що іміґранти – двигун, завдяки якому країна рухається вперед. Аби довести це, вони закликали іміґрантів з Латинської Америки – включно з 25 мільйонами, які там живуть леґально – провести денний протест, аби показати економічну та політичну силу латинських іміґрантів.

Проте інші члени латинської громади, включно з потужною кубинською громадою в Маямі, не погоджуються з методами демонстрантів. Вони кажуть, що подібні акції поляризують суспільство і тільки погіршать ситуацію для іміґрантів.

Все ж таки значна кількість американців не погоджується з демонстраціями нелеґальних іміґрантів, їх обурюють в рядах демонстрантів іншонаціональні прапори та вимоги леґалізації еспанської мови. Вони уважають, що вимога американської рівноправності під чужими прапорами не є справедливою.

У США є приблизно 12 млн нелеґальних іміґрантів, переважна більшість – з Мехіко і південноамериканських країн.

Х.В –Ф.

Адріян Кармазин став керівником Української служби „Голосу Америки"

ВАШІНҐТОН. – Довголітнього журналіста-мовника Адріяна Кармазина, який донедавна був програмним директором Української служби „Голосу Америки", 28 квітня призначено її керівником. А. Кармазин працює в Українській службі „Голосу Америки" з 1988 року – репортером, перекладачем, диктором, продюсером, а також кореспондентом у Києві. На посаді програмного директора, яку він обіймав з 1999 року, А. Кармазин був причетним до розширення мережі кореспондентів Української служби „Голосу Америки" в Україні і до співпраці служби з українськими FM-станціями. Крім цього, А. Кармазин координував заходи з реструктуризації щотижневого тележурналу „Вікно в Америку", ініціював щоденну телепрограму новин „Час-Time", реґулярні прямі включення з низкою телекомпаній в Україні.

А. Кармазин народився в Клівленді, Огайо, закінчив Університет штату Огайо зі ступенем бакалавра з історії, а відтак отримав у Мишиґенському університеті ступінь маґістра з російських та східньоевропейських досліджень.

За додатковою інформацією можна звертатися безпосередньо до А. Кармазина електронною поштою за адресою: adrian@VOANews.com. Інформацію про програми Української служби „Голосу Америки" можна одержати, відвідавши її інтернет-сторінку за адресою: www.VOANews.com/Ukrainian або www.holosus.us.

„Голос Америки", програми якого вперше вийшли в ефір 1942 року, – мультимедійний мовник, діяльність якого фінансується американським урядом через Раду губернаторів з питань мовлення („Board of Broadcasting Governors"). „Голос Америки" щотижня передає понад 1,000 етерних годин інформаційних, освітніх та культурних програм, якими охоплює понад 100 мільйонів людей в усьому світі. Програми передаються 44-ма різними мовами, включно з англійською.

„Голос Америки"

АМЕРИКА І СВІТ

Кремль наймає американців, аби виглядати кращими

ЛОНДОН. – Газета „Файненшел Таймс“ твердить, що Кремль винаймає західних фахівців аби покращити свій образ напередодні зустрічі Великої вісімки у Санкт-Петербурзі у липні. Часопис 3 травня пише, що російський уряд уклав багатомільйонний контракт з американською компанією „Ketchum“ аби налагодити ефективну співпрацю з західними ЗМІ. Росія головує у Великій Вісімці і провадитиме зустріч у Санкт-Петербурзі. Американські фахівці працюватимуть над тим, як покращити думку про Кремль з огляду на гру сили у секторі постачання газу та нафти. Репутація президента Володимира Путіна опинилася під загрозою по тому, як Росія перервала постачання газу Україні. Нещодавно президент Росії посилив острахи на Заході, коли звинуватив країни Европи у посиленні почуття небезпеки через ненадійність Росії як партнера в імпорті енерґоносіїв. В. Путін заявив, що російські компанії шукатимуть азійські ринки, якщо не зможуть вільно працювати у Европі. Таку заяву багато хто зрозумів як приховану погрозу. Американський сенатор Джон МакКейн закликав бойкотувати зустріч у Санкт-Петербурзі через „тоталітарні тенденції в Росії“.

Іран не злякався погроз Дж. Буша

ТЕГРАН, Іран. – Іран не стане підкорятися резолюції Ради безпеки ООН, якщо в ній міститиметься вимога припинити дослідження в ядерній області, заявив 28 квітня посол Ірану в ООН Джавад Заріф. Він знову підкреслив, що ядерна програма Ірану має на меті отримання технологій виключно мирного атома. Тим часом Іран узяв Ізраїль у заручники. 2 травня у Теграні контр-адмірал Мохамад Ібрагім Деґкані заявив, що у разі американської агресії проти Ірану першою ціллю іранських військових стане Ізраїль, „Ми вже неодноразово заявляли, що де б США щось не вчинили (проти Ірану), першою нашою ціллю стане Ізраїль“, – сказав іранський військовий. При цьому він зазначив, що „Ізраїль не готовий воювати з Ісламською Республікою“. М. І. Деґкані також повідомив, що іранська армія „готова рішуче протистояти американським бомбардувальникам B-52“.

Р. Золік поїхав на переговори до Дарфуру

ВАШІНҐТОН. – Внаслідок конфлікту понад 200,000 загинуло, а близько два мільйони осіб у Дарфурі втратили домівки від початку конфлікту, що почався в лютому 2003 року. Секретар Державного департаменту США Кондоліза Райс 1 травня надіслала свого заступника Роберта Золіка до Африки, де він пробував переконати ворогуючі сторони в суданському реґіоні Дарфур підписати мирну угоду, щоб зупинити бездоцільну різанину. Р. Золік поїхав до Абуджі столиці Нігерії, де посередники з Африканського союзу покищо не змогли досягнути домовлености між сторонами. Переговори пожвавилися з прибуттям заступника американського держсекретаря Р. Золіка та британського секретаря з питань розвитку Гілларі Бена. Покищо повстанці в Дарфурі відкидають мирний плян. Вони незадоволені домовленостями з безпеки та поділу влади. Суданський уряд погодився на мирну угоду, проте досі має деякі застереження.Всі сторони погодилися, що потрібно більше часу – а це ознака того, що посередники вбачають реальну можливість досягти угоди. Посередники наголосили, особливо для повстанців, що провал мирних переговорів матиме катастрофічні наслідки не лише для політичних сил-учасників процесу, але й для населення Дарфуру.

Вірменський літак упав у море

СОЧІ, Росія. – Вірменський літак, на борту якого було принаймні 112 людей, зазнав 3 травня аварії над Чорноморським узбережжям, незадовго до запланованого приземлення на летовищі в Адлері біля російського міста Сочі. Російські рятувальні служби повідомляють, що всі пасажири загинули. Покищо невідомо, яке громадянство було в пасажирів. Літак Ейрбас A-320, що належав вірменській компанії „АрмАвіа“, вилетів зі столиці країни Єревану. Представники авіолінії повідомили, що причиною аварії вважається штормова погода. Російські офіційні особи повідомили, що уламки літака було знайдено в морі недалеко від берега, і з моря вже дістали 11 тіл загиблих. Фюзеляж літака виявлено на глибині майже півкілометра.

Польща критикує Німеччину за трубопровід

ВАРШАВА, Польща. – Між двома країнами Европи виникла суперечка через питання безпеки постачань енерґоносіїв. Польський міністер оборони Радек Сікорський розкритикував проєкт побудови газопроводу з Росії до Німеччини під Балтійським морем в обхід Польщі. Р. Сікорський 1 травня сказав, що рішення Німеччини розпочати будивництво проекту без попередніх консультацій з Польщею показало відсутність солідарности. Він уважає, що цей крок ставить питання про те, наскільки серйозними є спроби побудувати спільну европейську закордонну політику. Головнокомандувач НАТО генерал Джеймс Джонс сказав, що альянс має більше приділяти уваги безпеці шляхів постачання та місць зберігання енерґії.

1 травня - друга річниця розширення ЕС

СТРАСБУРҐ, Франція. – Це також крайній термін для 15 старих членів Евросоюзу, до якого вони мають вирішити, чи зняти обмеження на пересування робочої сили. Ці обмеження були запроваджені під час останньої хвилі розширення. Деякі з найбільших та найбагатших економік ЕС не хочуть відчиняти двері працівникам з Центральної та Східньої Европи. 15 старих членів ЕС поділилися в цьому питанні майже навпіл. Швеція, Британія та Ірляндія відкрили свої трудові ринки новим членам з першого ж дня. Португалія, Еспанія та Фінляндія збираються зробити те ж саме. Проте деякі з найбільших в ЕС – Німеччина, Італія та Франція, – та деякі з найбагатших – Голяндія та Австрія – або тримають двері міцно на замку, або запроваджують складні правила.

Фільм про українського мистця відкриває фестиваль

НЮ-ЙОРК. – Фільм К. Краузе „Мій Никифор“ про відомого мистця українського походження – лемка Епифанія Дворняка-Никифора відкриє 5 травня II фестиваль польських фільмів в Ню-Йорку (Directors Guild Theatre). За програмою фестивалю, фільм демонструватиметься 7 травня в Anthology Film Archives. „На відкриття фестивалю цей фільм вибрано як найкращий, тому що він вже здобув нагороди на фестивалях в Чикаго, Карлових Варах та інших“, – повідомила в газеті „Новий дзєннік“ організатор фестивалю Ганна Косінська-Гартович.

США проти перетворення Росії на монопольного постачальника газу в Европу

ВАШІНҐТОН. – Адміністрація Джорджа Буша виступає проти перетворення Росії на монопольного постачальника природного газу в Европу, заявила 28 квітня в ході поїздки по Европі секретар Державного департаменту Кондоліза Райс. Відповідаючи в Атенах на запитання журналістів після зустрічі з головою МЗС Греції Дорою Бакояні, вона зокрема сказала: „Занепокоєність викликає те, що монопольне постачання (природного газу в Европу) може відбуватися лише з одного джерела – Росії“.

У Мінську затримано А. Мілінкевича

МІНСЬК, Вілорусь. – Суд у Білорусі 28 квітня засудив опозиційного провідника Александра Мілінкевича до 15 діб арешту за, як було сказано, участь у несакціонованій акції протесту. Міліція затримала А. Мілінкевича 27 квітня, день по тому як у Мінську відбулося численне зібрання проти авторитарних методів керівництва президента Александра Лукашенка. Там же в Мінську затримано ще трьох провідників опозиції, включно з керівником Народного руху Білорусі Александром Казуліним, які вчора взяли участь у ході „Чорнобильський шлях“ до двадцятої річниці аварії на ЧАЕС.

Тероризм у Багдаді триває

БАГДАД, Ірак. – У Багдаді 27 квітня убили сестру віце-президента Іраку Таріка Аль-Хашімі. Її автомобіль обстріляли з засідки. 26 квітня іракську столицю відвідали секретар Державного департаменту США Кондоліза Райс та секретар Департаменту оборони Доналд Рамсфелд. Вони привітали наміри новопризначеного прем'єра Іраку Джавада Аль-Малікі зформувати уряд національної єдности. Глава Пентаґону наголосив, що можливе скорочення сил коаліції в Іраку залежить від того, як швидко іракські військові та поліція зможуть самостійно організувати безпеку в країні.

А. Меркель і В. Путін говорили про енерґію

МОСКВА. – Канцлер Німеччини Анджела Меркель 27 квітня перебувала з офіційною візитою у Росії, де провадила переговори щодо енерґопостачання до Европи та іранських ядерних амбіцій. А.Меркель та президент Росії Володимир Путін 27 квітня на зустрічі у сибірському місті Томську зустрічалися з російськими та німецькими політиками та провідниками підприємництва. Німеччина є найбільшим торговельним партнером Росії, а Росія продає Німеччині приблизно третю частину поставок усього газу. Але напруженість довкола постачання газу до Европи зросла з часу перебоїв у січні, коли Росія тимчасово призупинила поставки газу до України внаслідок конфлікту щодо ціни. З того часу російський державний велетень „Газпром“ попередив Европу, що може змінити свою політику на користь Китаю, якщо їх плянам розширення на захід перешкоджатимуть.

Правда про Голокост

БЕРЛІН. – Німеччина вирішила підійняти завісу над таким утаємниченим і вкрай трагічним фактом в історії людства, як Голокост. Влада держави 19 квітня пообіцяла відкрити величезний архів документів часів нацизму про в'язнів концтаборів і рабську працю, тим самим покласти край суперечці, що тривала протягом довгих років. Останнім часом активними прихильниками відкриття архіву були США, Великобританія та еврейські організації. Досі таємні архіви не були доступними широкій громадськости, ними користувалися лише представники Червоного Хреста. Вони брали інформацію з архівів, щоб розшукувати людей, які загубили одне одного ще в далекі часи Другої світової війни. Тепер документи стануть доступними вченим і колишнім політичним в'язням. За словами експертів, у німецьких архівах є інформація про долю понад 17 мільйонів людей, які пережили концтабори, нелюдські знущання та рабську неволю. Остаточне рішення про відкриття архівів ухвалили 17 квітня на міжнародній конференції в Люксембурґу.

Світ занепокоєний зростанням цін на паливо

ВІДЕНЬ, Австрія. – Споживачі не впевнені, що у майбутньому зможуть платити за бензину, а експерти кажуть, що подорожчання для економіки деяких країн може стати справжньою катастрофою. Ціни на нафту зростають на тлі зниження запасів бензини в США, перебоїв з поставками з Ніґерії та іранської ядерної кризи. Все це може мати драматичні наслідки для економіки, – вважає глава Міжнародного агентства з енерґетики Клод Манділь. Споживачі, навіть у далеко не бідній Франції, занепокоєні різким зростанням бензини й кажуть, що вона з звичайного товару перетворюється на предмет розкоші. Енерґетичні проблеми обговорили і нафтовидобувні країни. Цій темі присвячена зустріч латиноамериканських країн, на яку зібралися президенти Венесуелі, Болівії, Ураґваю та Параґваю. У центрі уваги – будівництво фінансованого Венесуелою газопроводу та реґіонального нафтогону для постачання нафти з Болівії до Параґваю та Уруґваю. А також спільні дії проти США. Тим часом ціни на нафту зростають. На останніх торгах в Америці барель перевищив 72 доляри. А на Лондонській біржі побили черговий світовий рекорд. Там за барель нафти платили 74 доляри.

За матеріялами ЗМІ

Президент України – про проблеми Чорнобиля

Після 1986 року найбільшу допомогу Україна одержала від США

Напередодні 20-річчя чорнобильської катастрофи в Україні відбувся телевізійний „марафон" на тему: „Чорнобиль. Погляд у майбутнє". Якраз у день цього сумного ювілею, 26 квітня, офіційне Інтернет-представництво Президента України оприлюдило відповіді В. Ющенка на запитання тележурналіста В Драбка. Пропонуємо читачам ті частини тексту інтерв'ю, в яких Президент говорить, чому Чорнобиль не став для українців таким же консолідуючим чиником, як Гірошіма для японців; в чому полягає міжнародна допомога в спорудженні нового укриття над четвертим бльоком ЧАЕС; як влада плянує вирішувати проблему самоселів у 30-кілометровій зоні довкола Чорнобиля; і насамкінець, – якою буде енергетична політика України в найближчому майбутньому?

„...По-перше, була допущена незрозуміла, неприйнятна для національних інтересів утаємниченість цієї події. Це зробило погану послугу, тому що вже навіть отримавши незалежність, в Україні багато не розуміли, яка глибина цієї трагедії, наскільки вона потребує міжнародної допомоги. Тому не дивно, що навіть до отримання незалежности Україна не мала жодної міжнародної програми. Ми все брали виключно на свої плечі, виключно на своє фінансування. Ми потратили 15 мільярдів тільки бюджетних коштів. Більше двох мільярдів – це прямі матеріяльні збитки економіки у вигляді втрати ресурсів, майна, підприємств і так далі. Більше 160 мільярдів – це потенційні втрати соціяльного характеру, психологічного, демографічного і таке інше. Тобто ми говоримо про те, що країна за 20 років декілька років свого життя віддала лише темі боротьби з наслідками Чорнобиля. Це не тільки фінансові втрати, до речі. Тут важко сказати, що важливіше, що небезпечніше, що вразливіше.

Мені здається, що ця утаємниченість призвела до того, що ті програми, які повинні були появитися раніше, не появилися. Тому Україна довго залишалася один на один з цією проблемою, тому ми були так обтяжені соціяльними навантаженнями, була складна соціяльна адаптація, працевлаштування, підвищення кваліфікації. Це те, очевидно, чого й сьогодні бракує. Ми пізно приступили до побудови нового укриття. Ми, по суті, мало що зробили по об'єктах сухого зберігання відходів ядерного палива. Ми не завершили навіть першого етапу будівництва сховища ядерних відходів, я маю на увазі проєкт „Вектор". Що найбільше вдалося зробити – це склад мокрого зберігання ядерних відходів і, власне кажучи, сам саркофаг. Я думаю, це не той багаж, який повинен бути в країни з відкритою політикою за 20 років...

...Створено групу управління проєктом (йдеться про спорудження нового укриття над четвертим реактором Чорнобильської АЕС – Ред.), мобілізовано приблизно 1 мільярд 30 чи 40 мільйонів долярів. Це практично 97 відсотків того, що потребує цей об'єкт. Залишився не перекритий дефіцит біля 200 млн. Думаю, що наступна сесія дасть можливість зібрати ці кошти...

... Я не засуджую їхніх кроків (тобто самоселів – Ред.). Я думаю, люди поступили так, як говорила їхня совість... Коли ці люди виїхали у населені пункти, де їм запропонували місце проживання, і воно їм не було комфортним, з різних причин не сподобалося – люди повернулися. Сьогодні ми говоримо про 301 особу, яка там живе. Вони поступили так, як їм говорило серце... Ми повинні всіляко їх підтримувати... Мова йде про доставку пенсії, мова йде про те, що ці будиночки повинні бути забезпечені електроенерґією, а ви знаєте, що до останнього року це не було зроблено. Ці люди повинні бути запезпечені пальним, людям доставляється скраплений газ, раз на тиждень приїздить продовольча автомашина із відповідним товаром... Останній раз, коли я там був, поспілкувався із звичайними жителями. Багато чого отримав повчального із того життя...

...Використання електроенерґії до 2015 року збільшиться вдвічі, і сьогодні уряд і влада повинні давати відповідь, за рахунок яких ресурсів? Тому ми говоримо про те, що поряд з енерґетичною бережливістю ми повинні розвивати й інші проєкти... В ядерній генерації першим пунктом є не будівництво ядерних бльоків, а продовження як мінімум на 20 років життя 15 ядерних бльоків, на яких сьогодні працює Україна. Це бльоки, які відповідають міжнародним стандартам... Практика продовження їх життя на 15-20 років – це практика, яка ефективно застосовується в усьому світі. Тільки Україна її не знала... Ядерна енерґетика – найбільш екологічно безпековий сектор економіки. А спалювання газу, вугілля, іншої органіки призводить тільки до конфліту з навколишнім середовищем, серйозного конфлікту, на який людство ще не дало відповіді...

Від редакції:

Посольство США в Україні до 20-річчя чорнобильської катастрофи розповсюдило звіт про технічну, соціяльну та економічну допомогу, яку надала Україні Америка, починаючи від квітня 1986 року. В документі говориться: „Щоб в Україні більше не траплялося таких аварій, уряд США виділив 400 мільйонів долярів на поліпшення українських ядерних реакторів...Сполучені Штати є найбільшою країною-донором Фонду „Укриття"... США виділили 203 мільйони долярів з приблизно 1 мільярду, який на сьогодні пообіцяли країни-донори Фонду... США надали 32,5 мільйона долярів на будівництво промислово-опалювальної котельні у Чорнобилі... З 1992 року, за програмою Державного департаменту США „Дати надію", уряд Сполучених Штатів доставив в Україну гуманітарну допомогу, яка складається з пожертв та надлишкових гуманітарних запасів Міністерства оборони США, вартістю 582 мільйони долярів США, і витратив 43,5 мільйона долярів з фондів, визначених Актом на підтримку свободи, на її доставу. Транспортування цієї допомоги здійснювалось понад 5,100 вантажами морем та суходолом і 74 літаками. Приблизно половина цієї допомоги – це ліки, медикаменти та устаткування для постраждалих від Чорнобильської аварії... Держдепартамент організував і фінансував доставу 31 вантажу гуманітарної допомоги спільно з Фондом допомоги та розвитку „Діти Чорнобиля". Найостанніший з цих вантажів прибув 20 квітня 2006 року з нагоди 20-их роковин Чорнобильської аварії. Ці вантажі містять гуманітарні товари, зокрема медикаменти, медичні матеріяли та устаткування (вартістю понад 55 мільйонів долярів США) для жертв Чорнобиля... Допомога надається 18 партнерським медичним установам в Україні на підтримку програм лікування дітей, що потерпають від наслідків Чорнобильської аварії...".

„Найтаємніший...

(Закінчення зі стор. 1)

знав, хто був власником інших 50 відсотків, і це відразу викликало гострі застереження з боку країн Европи, в Америці і також в Україні. Юлія Тимошенко категорично заявила, що Україна не повинна була погодитися на будь-яку посередницьку фірму, тим більше у тому випадку, коли невідомо, хто є її власниками. І ця тема не раз була порушувана під час нещодавних парляментських виборів в Україні. Д. Фірташ, котрий живе в Угорщині, також є власником баскетбольного клюбу „Київ" та двох українських телеканалів. І. Фурсін, з Одеси, був кандидатом до парляменту за списком „Народного бльоку Литвина".

В Україні повідомлення „Ізвєстій" покищо не набуло широкого розголосу. Керівник компанії „Нафтогаз" Олексій Івченко раніше висловлював готовність переглянути угоди, якщо з'ясується, що компанію „РосУкрЕнерго" контролює криміналітет. Таку заяву керівник „Нафтогазу" зробив після того, як минулого тижня уряд Сполучених Штатів ініціював розслідування щодо цієї непрозорої посередницької стуктури.

Експерт з енергетики Володимир Саприкін вважає, що якщо інформація щодо засновників „РосУкрЕнерго" офіційно підтвердиться, Україні загрожує скандал. Президентові доведеться відіслати у відставку урядовців, які підписували газові контракти. Ці люди мали знати, з ким мають справу, вважає В. Саприкін. Експерт певний, що публікацією в „Ізвєстіях" росіяни намагаються перевести провину за запровадження непрозорих схем постачання газу на українську владу. Цей скандал буде плямою на репутації Президента України. Йому доведеться виправдовуватися перед громадянами, адже раніше він стверджував, що в „РосУкрЕнерґо" немає українських інтересів.

Інтернет-видання „Українська правда" 27 квітня оприлюднила статут „РосУкрЕнерґо", який стосується початку діяльности цієї компанії у 2004 році. У ньому немає й згадки про начебто співвласників „РосУкрЕнерґо" – Д. Фірташа та І. Фурсіна. Однак, банк „Raiffeisen Zentralbank" підтвердив інформацію про те, що власниками 50 відс. частки в компанії „РосУкрЕнерґо" є Д. Фірташ (90 відс.) та І. Фурсин (10 відс.). Ці імена зазначені у звіті авдиторської компанії „Pricewaterhouse Coopers" про фінансову діяльність „РосУкрЕнерґо" з 22 липня 2004 року по 31 грудня 2005 року. Чистий прибуток „РосУкрЕнерґо" у 2005 році склав 14,269 млрд. рублів, а виторг – 83,362 млрд. рублів.

Секретаріят Президента України 26 квітня заявив, що сподівається одержати офіційні документи, на яких заснована публікація в газеті „Ізвєстія" щодо причетности громадян України до компанії „РосУкрЕнерґо". У прес-службі також нагадали, що раніше Президент В. Ющенко давав доручення правоохоронним органам вивчити всю інформацію про засновників і акціонерів компанії „РосУкрЕнерґо".

Міністер промисловости й енергетики Росії Віктор Христенко вважає, що спроба змінити нині зформовану конструкцію створить нові труднощі у постачанні газу в Україну.

За матеріялами ЗМІ

Стосовно депортації сім'ї Карнаухів

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – У 9-му числі „Свободи" від п'ятниці 3 березня вміщено лист Президента Українського Народного Союзу Стефана Качарая до губернатора штату Ню-Джерзі Джона Корзайна з приводу депортації 6 січня сім'ї Карнаухів.

У листі говориться про антидемократичну методу депортації, застосовану до сім'ї Карнаухів і описану 6 лютого журналістом газети „Star Ledger" Бобом Бравном. Крім того, поставлено ряд запитань з проханням дати на них відповідь.

Листа в цій же справі також написали до Президента США Джорджа Буша 6 березня Іван і Даніела Філімончуки з Гілсборо, Н. Дж.. 3 квітня подружжя І. та Д. Філімончуків отримало потвердження від спеціяльного асистента Президента та директора президентського листування Марґаріти А. Мюрер про отримання їхнього листа та передання його до Департаменту краєвої безпеки, було підкреслено, що згаданий департамент дасть їм відповідь.

14 квітня І. та Д. Філімончуки отримали пряму відповідь на свого листа від Роберта Фенвіка, директора Урядової та громадської посередницької команди, Асистентського бюра для клієнтів Служби американського громадянства та іміґрації при Департаменті краєвої безпеки. Крім того, згадане бюро надало їм реєстраційне число справи Карнаухів для дальших розпитувань.

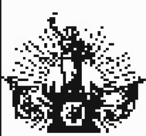
Однак, на листа Президента УНС до губернатора штату Н. Дж., Дж. Корзайна не отримано будь -якого потвердження щодо отримання листа, ані жодної відповіді. Не виглядає, щоб новообраний губернатор присвячував свою увагу долі чи турботам жителів штату.

Хто насправді стоїть за „РосУкрЕнерго“?

Наші читачі не тільки помітять, що сьогодні ми повторюємо тему попередньої редакційної, але й, сподіваємося, зрозуміють, чому ми це робимо: тому що й тепер, на п'ятнадцятому році незалежности, Українська держава раз-у-раз натрапляє на колоди під своїми ногами, кинуті „демократичною“ Москвою або промосковськими силами в самій Україні. На цьому „конті“ – довга низка проблем, пов'язаних з опосередкованим чи прихованим тиском з боку Росії, як от у пропагандивному галасі, нібито „помаранчева“ влада збирається насильно українізувати Україну; але не бракує й безпосереднього тиску, як, наприклад, в питаннях Тузли, російської Чорноморської фльоти в українському Криму, або в часі президентських виборів, коли Путін двічі приїздив до Києва підтримувати „свого“ Януковича, чи коли головний „регіонал“ вірнопіддано кланявся до московських порогів. На запитання київського тижневика „Дзеркало тижня“ з приводу таємничо-суєтливих поїздок українських політиків до Москви, голова Служби безпеки України Ігор Дріжчаний сказав: „У кожного з зовнішніх гравців є свої цілі, які не завжди збігаються з цілями нашої держави“. Відповідь, зам'яка, задипломатична, але й вона про щось таки свідчить. Вони вже уві сні бачили великодержавний реванш, вже навіть скликали антисоборницький з'їзд в Сіверодонецьку.

Та найвиразніше московська незичливість виявляється в перманентному нафто-газовому шантажі. Прискіпливі журналісти й економічні аналітики продовжують розгадувати таємниче походження компанії „РосУкрЕнерго“. Справою, як повідомила „Wall Street Journal“ 21 квітня, зацікавився навіть Департамент юстиції США. А це ж час, коли Росія от-от головуватиме на зустрічі „великої вісімки“. І тут Москва, щоб вибити з рук американців аргументи проти неї, негайно влаштували навмисне просочування досі невідомої інформації в пресу: мовляв, всі таємниці щодо „РосУкрЕнерго“ – це маніпуляції України і „помаранчевої“ влади Президента В. Ющенка. Московська газета „Ізвєстія“ у статті „Хто володіє українським газом“ називає двох громадян України – Дмитра Фірташа й Івана Фурсіна. А минулої п'ятниці, 28 квітня, у „Finacial Times“з'являється несподіване інтерв'ю Д. Фірташа, і цей в недавньому пересічний хлопець з Чернівеччини розповідає гарну казочку, що він самотужки став мільярдером, продаючи Україні туркменський газ. Чи хтось з наших читачів може повірити, що Москва могла б дозволити „хлопчикові“ з України керувати постачанням усього газу з Азії в Европу? Чи можна уявити, що Путін відмовиться від цілі, визначеної „Енергетичною стратегією Росії до 2020 року“ ще три роки тому: „Протягом найближчих років експорт енергоресурсів залишиться ключовим чинником як для розвитку національної екноміки, так і для економічного і політичного становища Росії в міжнародному співтовaристві“. В недавній публічній лекції, знаємо це з московських газет, один з керівників російської президентської адміністрації, Владислав Сурков, якого називають „новим Сусловим“ і „мозком Кремля“, відкритим текстом заявив, що „Росія мусить повернути собі колишню могутність і одержати доступ до важелів впливу на світову політику“. Не маємо сумніву, що в цьому впливі знову побачимо знайоме до болю в серці хиже обличчя російського великодержавного шовінізму. Тим більше, що його, з дозволу сказати, „ідеї“ знаходять попит в усіх прошарках російського суспільства.

Самозрозуміло, що процес повернення колишньої імперської могутности буде супроводжуватися дальшим наступом Кремля на демократію і новим шантажуванням свободолюбних сусідів – України, Грузії, Молдови. Також зрозуміло, чому Москва так гарячково відновлює „братні“ зв'язки з Пекіном та Тегераном.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

— SVOBODA —

[illegible] Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Ірена Ярошевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07064.

Передплата на рік $55,00 [illegible] – $65,00. Для членів УН Союзу $45,00 річно, [illegible] – $50,00. За кожну зміну адреси – $1,00.
[illegible] „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07064 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Директор видань – д-р Володимир Прохоренко (973) 292-9800 дод. 3034
e-mail: prochorenko@unamember.com
Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень – Марійка Осцісласька (973) 292-9800 дод. 3040
e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пендикола (973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: ukrsubscr@att.net

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про терпеливість „газетярського“ паперу

Можливо, що тут не так ідеться про терпеливість оцього паперу, на якому друкується стільки потрібного, але й непотрібного, стільки новинок, що для когось приємні, а для іншого – прикрі, стільки різних дивних історій, – але про їхню історичну правдивість.

Одні з них дістають потвердження – інші треба дементувати та виясновувати, що, мовляв, „неправдою є, але правдою є“, ще інші, може, краще було б взагалі промовчати. Але так воно є з інформаціями, що, на жаль, багато дечого не відповідає дійсності, а публікується ради сенсації і зацікавлення читачів.

Інформації, що друкуються на сторінках україномовних видань, для читачів особливо важливі, тому редактори, самозрозуміло, повинні їх перевіря-ти особливо уважно ще перед їхнім друкуванням.

Розуміється, в першу чергу відповідальними за зміст вміщеного матеріялу на сторінках наших не дуже то і численних журналів є редактори оцих журналів чи газет, і треба признати, що їхнє завдання не є надто приємне і не надто для декого зрозуміле.

Українська преса пройшла, як знаємо, не один важкий період праці, маючи „над головою“ постійно таких, що уважали себе відповідальними за зміст друкованого, тим самим за цензуру.

Так було з нашою пресою, що появлялася під польською окупацією, і так, ба куди гірше – з пресою, що стогнала під совєтською цензурою. Тому, може, не дивно, що сьогоднішня повна „свобода української преси“ по цілому світі відкрила шлях усім, хто хоче і не хоче, до „свободи“ писаного слова".

І тут, на жаль, треба ствердити, що дехто оцією теперішньою „свободою“ надто надуживає, пишучи до нашої преси, а деякі редактори так вдоволені цією „свободою“, що містять на сторінках „своєї“ преси, що тільки потрапить під руку, не застановляючись над можливими наслідками. У висліді „маємо те, що маємо"...

Наша преса аж роїться від спогадів, розповідей про давнє і не дуже давнє минуле, що їх не завжди знається, а вже ніяк неможливо провірити усі заподані псевдо „факти" чи розповіді. Отож, часто читаючи, тільки дивуємося, як і чому постала така чи інша історія, чи розповідь з недавно минулого.

Саме останнього тижня мала я доказ цього, натрапивши на видрукувану в „газеті“ на американському терені розповідь відомої в українському середовищі людини. Читала й очам не вірила, що таке вона написала, знаючи добре, що розповідь не відповідає правді. Але ці, що не знали цієї історії, візьмуть її за правдиву. От так у нас родяться, як гриби після дощу, „герої"...

О-КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Проти волі виборців України

Вислід березневих виборів в Україні повинен переконати Президента В. Ющенка, що проросійська політика є грубою помилкою. Патріотичне населення, голосуючи за В. Ющенка в президентських виборах, не дало йому мандату на випуск медалів з нагоди 60-річчя „Побєди в Велікой отєчественной война“, захист російської мови, на виплату пенсій колишнім кагебістам і офіцерам (понад тисячу доларів місячно), тоді як найменшу пенсію отримують колишні в'язні концентраційних таборів і колишні вояки УПА; надання титулу Героя України колишньому червоноармійцеві, котрий вивісив червоний прапор на мурах Райстаґу 1945-му році (Олексій Берест є героєм Радянського Союзу, а не України).

Степан Бойчук,
Александрія, Вірджінія

Тризуб – при прощальному слові

Перегортаючи кінцеві сторінки „Свободи", помічаю у рамочках прощальні слова про таких знаменитих колишніх читачів „Свободи", як Петро Одарченко, Іван Походай та інші. Більшість позначені хрестами, але прощаються без позначок, як слово про Івана Походая. Вже пора і дуже побажано прикрасити кінцеву рамку національним тризубом, це буде гордість для віруючих і для всіх українців діяспори.

Віримо, що „Свобода" буде першою, що прикрасить інформативну сторінку тризубом, і буде прикладом до наслідування.

Стефан Паньків,
Фльорида

Згоріла церква в нашому селі

З просьбою про допомогу звертаються до вас православні Київського патріярхату з села Верхня Івано-Франківської області.

В грудні 2005 року внаслідок пожежі було знищено нашу святиню – церкву. Просимо допомогти нам матеріяльно у будівництві нової церковної споруди. Наша адреса: с. Верхня, Калуський район, Івано-Франківська область, 77324 Ukraine.

о. Михайло Чоловський,
настоятель храму
Іван Попадюк,
голова церковного комітету
с. Верхня,

Згарище на місці церкви Івана Хрестителя

Дякуємо за привітання з Великоднем

Впродовж останніх днів квітня до „Свободи" надійшли численні привітання з Великоднем, адресовані також усім читачам тижневика. Нас привітали **Собор єпископів УПЦ в США**, **Петро Дідула, Зірка (Зоя) Гаюк, родина Осадчих** зі Львова, **Марія Семчук** з Червонограда Львівської області, завідувач відділом громадських зв'язків Федерації українських асоціяцій Еспанії **Богдан Безкоровайний,** „Скрипуча пила дубової кори" **Люлька** з Пласту, **Микола Занко** з села Воскресенівки Харківської області, **Володимир Шкільний** з міста Козова Тернопільської області, **Олександер Капітоненко** з Симферополя, багато інших.

Усім дякуємо!

„І твоя незрадлива материнська усмішка..."

Кожного разу, коли я прислуховуюсь до слів і мелодії чудової пісні „Рушничок", завжди стають перед очима українські матері. Найбільше хвилюють серце і душу ніжні слова: „І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка, і заплакані очі твої"...

Пишучи цей короткий спогад в надвечір'я свята Матері, пригадую сумний випадок, якого я був свідком. Це був один з випадків, які траплялись, напевно, у кожному нашому місті за часів більшовицької окупації галицької України у 1940 році.

Студенти Львівської політехніки знаходили хвилини відпочинку і розваги в тінях зеленого Єзуїтського парку. Я належав до тих диваків, що обрали відпочинок у невеличкому саді біля Музичного інституту ім. Миколи Лисенка, поблизу рухливої вулиці, якою піднімався вгору переповнений людьми скрипливий трамвай, долітало монотонне скигління мотору „чорного крука" з сусідньої тюрми на Лонцкого – з смертоносної більшовицької катівні.

Кожного разу я зустрічав тут стареньку жінку, яка сиділа непорушно на кам'яній лавці і сумно дивилася на заґратовані вікна тюрми. Її скромний селянський одяг і покрите зморшками обличчя були немов живими свідками турбот, яких зазнала не одна українська мати в роки ворожої окупації.

Мені було цікаво дізнатися про таємницю щоденних відвідин міста старенькою селянкою. Одного дня я підступив обережно до неї і запитав півголосом: „Ви чекаєте на когось, бабусю, чи тільки прийшли відпочити"? Вона звернула до мене свої сумні очі, показала сухою рукою на брудний будиночок тюрми, що бовванів на другій стороні вулиці і тихо відповіла: „Я чекаю на мого сина Івана, що вже більше як півроку сидить за цими мурами. Чекаю цілими днями, щоб бодай раз побачити його крізь оце заґратоване тюремне вікно, але дочекатись цього не можу ніколи". „Яка ж йому полегша буде з того, бабусю, коли ви побачите його крізь оте брудне вікно?" – допитував я з жалем стареньку. „О, я усміхнуся до нього люб'язно і йому буде легше зносити тюремні тортури і муки", – переконливо відповіла бабуся, а з її сумних очей покотились струмочком перлини гарячих материнських сліз...

З подвір'я тюрми на вулиці Лонцкого загудів ще дужче тривожний звук мотору „чорного крука", щоб притишити стогони і зойки катованих в тюремних камерах в'язнів.

Надворі сутеніло. Вологий присмерк травневого вечора заглядав боязко з-за кущів пахучого бузку. Годинник на ратушній вежі вибивав протяжно вечірню годину. Місто гомоніло в ритмі людського життя... Я повертався розгублений до свого студентського гуртожитку, а в думці мережив щойно пережиту зустріч з незнаною мені бабусею, скорботною матір'ю сина невідомого мені тюремного страдника Івана...

Минули роки... Я залишив рідний Львів і малий садочок біля інституту. Але й досі пригадую сумну зустріч зі старенькою матір'ю-селянкою, що прийшла під більшовицьку тюрму, щоб передати для свого сина-одинака ніжну материнську усмішку... І в моїй душі бринять чарівні слова усім відомої пісні: „І твоя незрадлива материнська ласкава усмішка і заплакані очі твої"...

Д-р Олександер Білик,
Гантінгдон Валей, Па.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Вітаємо делеґатів і гостей 36-ої Конвенції УНС на Союзівці!

Члени Конвенційного комітету УНСоюзу

Український Народний Союз має за собою 112-річну історію служіння українській громаді. Впродовж цього періоду відбулося 35 Конвенцій УНСоюзу в США і Канаді. 36-та Конвенція відбуватиметься від 26–29 травня 2006 року на нашому терені, на Союзівці у Кергонксоні, Н. Й., – вперше в історії нашої організації.

Конвенційний комітет присвятив багато часу і праці плянуванню та приготуванню конвенційної програми, котра дасть нагоду кожному учасникові знову оцінити високу громадську вартість Союзівки. Ми сподіваємося, що кожному учасникові Конвенції оселя подарує багато хвилин радости і незабутніх вражень.

Від часу незалежности України наша громада дістала можливість більше зосереджувати свою увагу на нашому внутрішньому житті. Ми мусимо концентрувати всі зусилля на підтримці наших організацій, церков та різних культурних, освітніх і харитативних установ.

Ми віримо, що 35-та Конвенція УНСоюзу ухвалить резолюції, котрі будуть багатозначними, продуктивними та підкреслять нам вагомість цієї найстаршої та найбільшої братської української організації в світі – Українського Народного Союзу. Ми мусимо працювати спільно, щоб далі зміцнювати УНСоюз як організацію, що об'єднує українську громаду.

Союзівка палко вітає 36-ту Конвенцію, кожного делеґата зокрема, всіх членів Головного Уряду, членів УНсоюзу та усіх гостей і обіцяє усім чудові спомини, які візьмете з собою додому.

Оксана Тритяк,
голова Конвенційного комітету

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road * P.O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

КАЛЕНДАР ПОДІЙ 2006р.

5 – 7 ТРАВНЯ
Ukrainian Language Immersion Weekend offered at SUNY New Paltz

14 ТРАВНЯ
Святкування Дня Матері.

20 ТРАВНЯ
Весільне прийняття.

21 ТРАВНЯ
Communion Luncheon Banquet.

26 – 29 ТРАВНЯ
36-та Конвенція Українського Народного Союзу.

2 – 4 ЧЕРВНЯ
Ukrainian Language Immersion Weekend offered at SUNY New Paltz.

3 ЧЕРВНЯ
Весільне прийняття.

5 – 9 ЧЕРВНЯ
Eparchial Clergy Retreat.

10 ЧЕРВНЯ
Весільне прийняття.

11 – 16 ЧЕРВНЯ
УНС – конференція Клюб Сеньйорів.

16 – 18 ЧЕРВНЯ
Вікенд призначений батькам, що усиновили дітей з України.

17 ЧЕРВНЯ
Весільне прийняття.

18 ЧЕРВНЯ
Святкування Дня Батька на Союзівці.

23 – 24 ЧЕРВНЯ
Пластова Рада куреня Шостокрилих.

24 ЧЕРВНЯ
Весільне прийняття.

25 ЧЕРВНЯ – 2 ЛИПНЯ
Перший табір „Пташат".

25 ЧЕРВНЯ – 7 ЛИПНЯ
Тенісовий табір для дітей.

26 – 30 ЧЕРВНЯ
Exploration Day Camp.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ НЮ-ЙОРК, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в п'ятницю, 19 травня 2006 р., о год. 6:00 веч.

в Домівці Товариства „Самопоміч"
98 Second Avenue, New York, NY 10003

В зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу члени Управи окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

5, 8, 16, 86, 130, 184, 194, 267 325, 327, 450, 489

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:
Степан Качарай – Президент УНСоюзу
д-р Василь Лучків – Радний УНС

За Управу Округи:
Надія Савчук – в. о. голови
Мотря Мілянич – секретар

В ООН...

(Закінчення зі стор. 1)

лих територій. Країни з усіх реґіонів світу – від Японії та Китаю до Бразилії й Арґентини – заявили, що готові й надалі підтримувати Уряд України, починаючи від перетворення Чорнобильської АЕС на екологічно безпечну систему до лікування дітей Чорнобиля. Посол Куби, де вже оздоровлювалися тисячі маленьких українців, найбільш влучно охарактеризував дух пам'ятного засідання: „Ми будемо поруч доти, доки в цьому буде потреба".

Заступник міністра України з питань надзвичайних ситуацій Володимир Холоша проголосив з високої трибуни ООН звернення Президента України Віктора Ющенка до міжнародного співтовариства з нагоди 20-ої річниці трагедії. „Ми закрили Чорнобильську атомну станцію, але сторінка цієї трагедії досі відкрита... У день Чорнобиля, коли вся Україна запалює свічки пам'яті, я закликаю всі небайдужі серця консолідувати свої зусилля задля світу, задля наших дітей і онуків, задля безпечного майбутнього людства", - говориться в цьому документі.

Хвилиною мовчання Генеральна Асамблея ООН вшанувала пам'ять жертв трагедії – ліквідаторів, переселенців, мільйонів „чорнобильців", в серцях яких досі не загоїлася рана трагедії. Глави реґіональних груп ООН закликали до підтримки та солідарности всіх континентів з народами та урядами постраждалих країн.

Також 28 квітня „Чорнобильським дзвоном" у штаб-квартирі ООН вшановано пам'ять загиблих і постраждалих від аварії на Чорнобильській АЕС „Цей дзвін має стати символом духу єднання та співробітництва у справі підтримки всіх тих, хто і через 20 років продовжує страждати від наслідків Чорнобиля", – наголосив Постійний представник України при ООН Валерій Кучинський, виконавши почесну місію наповнити площу перед штаб-квартирою сумним голосом поминального дзвону в пам'ять про Чорнобиль.

Урочистій церемонії передувало відкриття організованої спільними зусиллями України, Білорусі та Російської Федерації тематичної фотовиставки з назвою „Чорнобиль – від трагедії до відродження".

Представлені на виставці фотографії розповідають про трагічні події на ЧАЕС в перші дні після аварії, а також про проблеми та виклики, що постали перед населенням постраждалих реґіонів упродовж двох десятиліть. Українську частину експозиції становлять фонди, надані Національною спілкою фотохудожників та окремими фотомистцями.

Звертаючись до учасників заходу, Постійний представник України зокрема підкреслив, що експозиція покликана ще раз нагадати міжнародному співтовариству про страшну трагедію, яка сталася в Україні у 1986 році, привернути увагу до її тяжких наслідків та спонукати світ до порятунку нинішнього і прийдешніх поколінь.

Заходи відбулися за широкої участи представників секретаріяту ООН, міжнародного дипломатичного корпусу, української діяспори та американської громадськости. Вони також привернули увагу місцевих українських та акредитованих при ООН світових засобів масової інформації.

Постійне представництво України при ООН

У центрі – Посол Валерій Кучинський, Постійний представник України до ООН на відкритті фото-виставки про Чорнобиль у головному вестибюлі Головної квартири ООН. З ним представники місій України, Білорусі, Росії.

Представники українсько-американських організацій та члени нашої громади, присутні на Чорнобильській сесії Генеральної асамблеї ООН 28 квітня. Справа: Посол Японії Кензо Ошіма.

Представники українсько-американської громади перед будинком Головної квартири ООН 28 квітня, після церемонії дзвонення в дзвін. *Всі фото: В. Лопух*

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

У поклоні безсмертному Тарасові Шевченкові

Парох о. Мартин Канаван серед учасників свята

МАЯМІ, Фла. – 26 березня відбулося свято в честь Т. Шевченка. Отець Мартин Канаван відмовив молитву, а Любов Маринюк привітала о. пароха, гостей і парафіян та почала свято, підкреслюючи, що цього року минає 192 роки від народження Тараса Шевченка. Він був сином кріпаків, з бідного пастушка став викладачем мистецької академії, був признаний творцем реалістичного напрямку малярства. Своєю поезією розбудив національну свідомість українського народу, спрямував до боротьби за свою самобутність і самостійність.

Далі програму вела Оксана Пясецька. „Заповіт” відспівали сестри Максимович. Група дітей зложила китиці квітів перед портретом Т. Шевченка, Богдан Кос, Остап Данилів рецитували англійською мовою „Заповіт”. Діти: Таіса Лотоцька, Роксоляна Гаврилів і Марійка Клименко, виголосили поему „Хто є Шевченко”. Іван Климчук прочитав дуже цікаву доповідь „Т. Шевченко – пробудитель української нації”. Він підкреслив, що Т. Шевченко – геній, національний пророк, який підняв національну свідомість українського народу.

Кожного року у березні вшановуємо його особливим відзначенням, щоб сплатити йому хоч частину боргу за його неперевершену місію для України. Т. Шевченко сміливо підніс рідне слово, намагаючи вивести український народ з неволі до щастя і слави. Його поезія зрозуміла, кожному, бо в ній краса і сила мистецького слова.

Дальшою точкою був спів сестер Максимович „Бандуристе, орле сизий”, потім деклямація – уривки з „Посланія” у виконанні Юлії Яримович. Ганя Лотоцька, по-англійськи розповіла про життя Т. Шевченка. Оксана Пясецька заспівала „Розрита могила”, а Ліда Гаврилів продеклямувала „Розриту могилу”. Хор заспівав „Реве та стогне” і „Думи мої думи”. Деклямацію „Мені однаково” виголосив Олександер Вештебей.

Усі присутні з хором заспівали гимн „Ще не вмерла Україна”. Так закінчилося свято. Любов Маринюк подякувала присутнім, о. парохові, виконавцям свята, жінкам за буфет і прибрання залі.

Мирослава Тершаковець

У поклоні безсмертному Тарасові Шевченкові

„Свобода" в ч. 17 вже подала розповідь Валі Каплун про Шевченкове свято у Випані, Н. Дж. Тим часом Антін Біланич надіслав свою інформацію про цю подію з гарними світлинами, яку вміщуємо.

ВИПАНІ, Н. Дж. – 25 березня Школа українознавства ім. Лесі Українки відзначила 192-гу річницю народження великого поета Тараса Шевченка. Святкову академію відкрила учителька Оля Марин, яка в своєму вступному слові підкреслила велич і вагу поета в нашому народі, котрий запалював нас на боротьбу з нашими ворогами. Школа, котра була заснована 1969 року, вже понад тридцять літ майже щороку відзначає роковини Т. Шевченка, за винятком, що час від часу школа відзначає роковини Лесі Українки, котра є патроном школи.

В програмі виступала уся школа. Діти виконували вірші і пісні на слова Т. Шевченка і про Т. Шевченка. Реферат про життя і творчість Т. Шевченка був поділений на шість етапів, а участь брала учителька Валентина Каплун і п'ятеро студентів з найстаршої кляси – Тирса Кордуба, Марія Ковалюк, Андрій Кузишин, Лев Галібей і Лариса Патті, з двома піснями на слова Т. Шевченка, з бандурою виступила Оксана Телепко, яка закінчила консерваторію у Львові, до Америки прибула кілька літ тому, а тепер учителює в школі.

Кульмінаційною точкою програми була пісня „Така її доля" на слова Т. Шевченка, виконавцем був учитель історії і культури Василь Тершаковець, акомпаніювала Галина Брух. Ведучою програми Оля Марин. На кінець програми Оксана Телепко попросила всіх встати і разом заспівали „Заповіт" Т. Шевченка.

Школа має кваліфікованих учителів. 26 років директором школи був голова Шкільної ради проф. Євген Федоренко, зараз директором школи є Юрій Косачевич. Будується Культурний центр, в котрому школа дістане відповідну кількість кімнат, бо до цього часу вона розміщується в будинку американської католицької школи.

Співає Оксана Телепко

Діти виконували твори Т. Шевченка

З щирою любов'ю і теплом – до людських страждань

ПАРМА. – Мешканці Шевченкового дому в цьому році вже мали Різдвяну зустріч, коляду в колі друзів, рідних, союзянок 33-го Відділу ім. Лесі Українки, Вертеп, з яким завітали учні Школи українознавства імені Т. Шевченка, засівальники зі Школи українознавства, Товариства „Рідна школа", а в лютому – перегляд фільмів „Тарас Шевченко", „Сон", „Наймичка", які підготували мешканців до щорічного відзначення дня народження Т. Шевченка.

9 березня вони прослухали реферати „Заповіти Кобзаря" та „Жінка-козачка у творчості Т. Шевченка", які виголосила автор цього допису, а учні школи св. Йосафата читали вірші, співали пісні на слова поета.

У кінці березня у нас був доктор о. Борис Ґудзяк, ректор УКУ зі Львова, який відслужив Службу Божу у нашій каплиці, розповів про досягнення й труднощі університету.

Вслід за цим до нас загостили настоятель собору св. Володимира о. І. Наконечний і о. диякон І. Махлай, які ознайомили слухачів з проєктом Української Православної Церкви у США – п'ятирічною благодійною допомогою сиротам та дітям – жертвам Чорнобиля в Україні. Ми були зворушені почутим і побаченим про працю Фонду допомоги дітям Чорнобиля у двох інтернатах для дітей з фізичними вадами – у Знам'янці Кіровоградської та в Залуччі Івано-Франківської областей. У будинках по 120 дітей від 2 до 18 років, переважно з церебральним паралічем і хворобою Дауна. Що значить для цих дітей жити в занедбаних будинках, без каналізації, душових, умивальників, миючих засобів, належної медичної та санітарної допомоги, засобів пересування і ін.

За 5 років вдалося зробити дуже багато. Перш за все змінили байдужу і недбайливу адміністрацію одного з будинків, бо якою б допомога не була, потрібні сумлінні люди на місцях. Зроблені капітальні ремонти будинків, проведено каналізацію, водогони, відновлено вікна і дахи, особливо подбали про тепло та воду в кімнатах. Придбано пральні машинки, сушарки, холодильники, постільну білизну, рушники, одяг, іграшки, медикаменти. Сюди їдуть лікарі з Америки, які надають необхідну медичну допомогу. Це далеко не весь перелік зробленого, заплановано ще багато.

Особливо радує те, що кожного літа старша студентська молодь Америки з великою охотою працює в сиротинцях по два тижні. Ці подорожі провадить відділ молоді при митрополії УПЦ в США.

Отець І. Наконечний зазначив, що без доброї волі парафіян-жертводавців неможливо було б це зробити.

Оксана Шараневич

З життя української громади Росії

У дні святкування 192-ої річниці від дня народження Тараса Шевченка на сцені Культурного центру України в Москві відбувся показ вистави творчої майстерні „Театр у кошику" Державного центру театрального мистецтва ім. Леся Курбаса.

Гості зі Львова – художній керівник та режисер-постановник, лавреат Державної премії ім. Леся Курбаса Ірина Волицька й відома артистка, лавреат Державної премії ім. Івана Котляревського Лідія Данильчук представили одну з найоригінальніших сучасних театральних постановок за поемою Тараса Шевченка „Сон". Ірина Волицька пообіцяла цього ж року, в рамках святкування 150-річчя від дня народження Івана Франка, привезти до Москви одну з найкращих вистав театру – „Украдене щастя" за твором видатного українця.

* * *

„Не вмирає душа наша" – такий заголовок має передмова до повісті Бориса Козаренка „Не зреклися мови й роду" (Москва, 2006), презентація якої відбулася в Культурному центрі України в Москві. Твір присвячений 100-річчю українського села Миронівка в Казахстані, мешканці якого стали героями повісті Бориса Козаренка. Автор книги народився 1934 року в Казахстані, в українській родині, що була переселена з Наддніпрянщини на початку XX ст. Борис Козаренко – випускник астрономічного відділення Московського державного університету ім. М. Ломоносова, працював у Московській обсерваторії, має 40 наукових праць та безліч публікацій у пресі. Нині він є членом товариства української культури „Славутич" (Москва), бере активну участь у житті української діяспори Росії.

Зважаючи на обмежений наклад (тільки 100 примірників), дирекція Культурного центру України в Москві вирішила передати книгу до державних наукових закладів та бібліотек України.

* * *

9 квітня в концертній залі Культурного центру України в Москві виступив відомий український чоловічий гурт „Козацькі забави", художнім керівником якого є Заслужений діяч мистецтв України Анатолій Верес.

Гурт став неповторним явищем сучасної української культури, спроможним творити сучасні проєкти. Гастрольні маршрути ансамблю – Великобританія, Німеччина, Польща, Венесуеля, Колумбія, Перу, Південна Корея та інші країни майже на всіх континентах. „Козацькі забави" є лавреатом найпрестижніших музичних фестивалів як в Україні, так і за кордоном. До репертуару ансамблю увійшли народні пісні та різноманітні інтерпретації, з-поміж яких на концерті в Москві були виконані „Марш отамана Сірка", „Коли б я був Полтавським соцьким", „Гуляй поле", „Як за дальнім небосхилом" та інші пісні.

Інформслужба Культурного центру

„DirectTV" представляє цілодобовий телевізійний український канал

З квітня постачальник („провайдер") супутникового телебачення „DirectTV" оголосив про поповнення списку міжнародного мовлення трансляцією першого цілодобового українського каналу в США - „Студії 1+1". Ми звернулися до віце-президента з міжнародного мовлення „„DirectTV" Аарона МекНелі, щоб дізнатися більше про новий канал і його майбутнє.

– Чому „DirectTV" вирішив додати „Студію 1+1" до списку міжнародних програм?

– Ми не вперше працюємо з міжнародними каналами. Почалося все з латино-американських пакетів „DirectTV Para Todos" у 1999 році. Зараз у нашому розпорядженні є програми каналів, які розпочали свою трансляцію у 2004 році і включають всі міжнародні канали і програми. Розширення міжнародної плятформи завдяки якісним каналам, що збагачують життя наших передплатників, – ось головний пріоритет „DirectTV". Протягом року ми плянуємо збільшити кількість міжнародних каналів.

– За якими критеріями обирався український канал?

– Наш вибір не випадковий – канал, який ми вибрали, має найкращі програми, найвищої якости та найпопулярніші серед глядачів. „1+1 International" – національний канал українського телебачення – провідний у виробництві українських програм і найпопулярніший серед телеглядачів України. Це – найсвіжіші українські новини, політичні програми для українців, що живуть у США, а також розважальні програми. „Новини ТСН" – програма, що пропонує інформацію про події не лише в Україні, але й у всьому світі. „Іду на ви" - дискусійна програма, що зосереджується на важливих аспектах життя сучасної України. „Смачна країна" - показ смачної їжі, у якому ведучий програми Олександер Пономарьов пропонує свій погляд на українську кухню, а також багато інших цікавих програм.

Канал „1+1 International" буде цінним телересурсом для більш ніж 800 тисяч українців, що проживають у США.

– Як наші читачі можуть передплатити „DirectTV" і український канал?

– Ви можете купити наше обслуговування в магазинах „Best Buy" і „Circuit City", крім цього, у нас є декілька незалежних дилерів прямих продажів та інших, альтернативних комерційних продажів, подібних до „Telco". Також Ви можете передплатити наші послуги, зокрема на програми каналу „Студія 1+1 International", зателефонувавши за номером 1-800-378-3309.

Ми пропонуємо чудові умови – безкоштовне встановлення нашої стандартної системи у чотирьох кімнатах вашого будинку, включно з „тарілкою", і до чотирьох приймачів. Оренда системи – безкоштовна. Ви платите лише 4.99 дол. в місяць за другий і кожен додатковий приймач. Ми пропонуємо своїм передплатникам безкоштовний „DirectTVR" (з поверненням пошті 100 дол.). Цей цифровий відеовідтворювач дозволяє переглядати програми перед їх виходом в етер та записувати до 40 годин улюблених програм у цифровій якості. Також, окрім цього, ми пропонуємо безкоштовну 3-місячну передплату на „HBO", „Showtime Unlimited", „Starz Superpack" та „Cinemax". Більше інформації про наші пропозиції знайдете за адресою в інтернеті: www.directv.com/international.

Щоб отримувати український канал, передплатникам спочатку доведеться підписатися на наш основний пакет за 9.99 дол., пакет з перевагами за 29.99 дол., або будь-який повний, добірний пакет. Після цього вони зможуть дивитися програми „Студії 1+1 International" лише за 14.99 дол. на місяць.

– Що вирізняє „DirectTV" сьогодні поміж конкурентів?

– Різниця між супутниковими ретрансляціями і кабельними комунікаціями. Супутникове телебачення передбачає 100-відсоткову цифрову якість зображення і звуку, тоді як телецентри ретрансляції кабельного телебачення пропонують аналоговий сигнал з гіршою якістю. Серед всіх провайдерів супутникового телебачення, лише „DirectTV" володіє новітніми технологіями в ґльобальній ТВ-індустрії. Ми об'єдналися з телефонними компаніями „Bell South" і „Verizon", щоб запропонувати нашим клієнтам ще більший вибір домашніх послуг, який включає швидкісний Інтернет („DSL") та телефонну лінію.

Спорт відіграє важливу ролю у житті багатьох глядачів. „DirectTV" має широкий спектр міжнародних спортивних каналів, зокрема „Fox Soccer Channel", пакет „CalcioDirect" і декілька програм „pay-per-view", до яких входять футбольні матчі европейської ліги. Як і інші постачальники, ми передаватимемо Чемпіонат світу з футболу FIFA 2006, який проходитиме у Німеччині. На відміну від наших конкурентів, які пропонують окремі програми ігор, вимагаючи додаткової плати за це, наші стандартні спортивні канали, які входять у підписні пакети, - включають всі ігри NHL. Як бачите, ми маємо дуже конкурентноздатні ціни: на устаткування та встановлення, а також на програми безпосередньо.

– Чи „DirectTV" плянує розширити свій український пакет?

– Ми завжди шукаємо нові канали, які гармонійно підходили б під норми наших пакетів. Це поширюється і на український пакет. Наша мета - канали найвищої якости, популярности і попиту. Ми охоче прислухаємося до думки наших передплатників у цьому.

Андрій Омельченко

Виділено допомогу громадським організаціям

Члени Альбертського Товариства збереження української культури

ЕДМОНТОН. – Альбертське Товариство збереження української культури (АТЗУК) на своїх зборах в Пластовому домі 21 лютого схвалило ряд дотацій різним організаціям, разом на суму 45 тис. дол., а саме: на Українську канадську суспільну службу, Українську фундацію сприяння коледжам, Західньо-канадський збірник НТШ, Провінційну раду КУК, Український канадський архів-музей Альберти, на Курси українознавства ім. Івана Франка, електронний підручник української мови, потреби студентів української мови, релігійну конференцію, Пласт в Калгарі, Українське музичне товариство Альберти, Український центр засобів і розвитку у Ґрент МекЮвен-коледжі, Українську світову фундацію, Товариство приятелів українського села, Канадський інститут українських студій і Канадську фундацію українських студій.

На цих же зборах АТЗУК вирішено допомагати заснуванню Катедри української діяспори при Альбертському університеті і вислати 4 тис. дол. у Канадський фонд дітям Чорнобиля (КФДЧ), який займається сиротинцями в Україні. АТЗУК за 25 років свого існування дав різним українським організаціям понад 2 мільйони дол. КФДЧ за час існування на різні проєкти в Україні – понад 16 мільйонів.

Загальні збори АТЗУК відбулися 22 березня в тому ж Пластовому домі. Керували зборами голова Олег Ільницький і секретар товариства Богдан Горіх. Присутні заслухали звіти Олега Ільницького і скарбника Юрія Котовича.

На місце померлого члена дирекції Мирона Базюка присутні вибрали Сергія Ціпка і перевибрали минулорічну дирекцію. Присутні також перевибрали управу в минулорічному складі: Олег Ільницький – голова, Михайло Саваринн – заступник, Богдан Горіх – писар, Юрій Котович – скарбник, Петро Саварин – член.

Петро Саварин

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Травень 2006 р., ч. 69

Нова праця Віктора Жадька

В минулому році в Києві вийшла друком нова праця Віктора Жадька „У пам'ять Києва: столичний некрополь письменників", виданню якої частинно допомогла фінансово Фундація ім. Ів. Багряного. Книжка – це історичний фотоілюстрований довідник, в якому всебічно висвітлено історію становлення Спілки письменників України від Нестора-літописця до сьогодення, започатковано облік близько тисячі місць поховань та дані про майстрів пера, мовознавців і видавців книг.

Письменник В. Жадько вказує дату й місце народження та смерти, подає стислий життєпис, адресу, де проживав даний автор у Києві чи області, опис і точне місце поховання на кладовищі, фото за життя та могили та інші необхідні відомості.

Це своєрідний Некрополь київських письменників.

У довіднику, який має 464 сторінки й тверду обкладинку, є матеріяли про друкарні, де виходили в світ книжки столичних письменників, фундаторів редакційно-видавничої справи, розповіді про будинки, де мешкали і творили поети й письменники та де відпочивали. Подані назви вулиць, парки і сквери, які носять ім'я й прізвища письменників. Також вперше зібрано в одному виданні копії меморіяльних дошок на честь літераторів. У книзі використано архівні джерела з історії Києва та столичної організації Національної спілки письменників України на всіх етапах її становлення та досліджено історію кладовищ, де знайшли вічний спочинок українські письменники. Вступне слово „Пам'ять родова – пам'ять національна" написав голова Київської організації письменників Анатолій Погрібний, лавреат премії Ів. Багряного.

Віктор Жадько народився 16 лютого 1952 року в селі Іваньках, Маньківського району на Черкащині. Закінчив Миколаївський педагогічний інститут, був викладачем середніх шкіл, редактором багатьох різних газет і журналів. Він є автором близько сотні різних наукових праць та публікацій. Тепер він є професором, завідувачем катедри журналістики Інституту української філології Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова та редактором газет „Київський ринок" і „Департамент".

В останні роки він видав історичний фотоілюстрований довідник „Байковий некрополь" та історично-науковий довідник з передмовою Івана Дзюби „Український некрополь", виданню якого частинно допомогла наша Фундація.

Португалія – приклад для українців

Нижче містимо статтю-репортаж з подорожі д-ра Юліяна Мовчана, який він написав ще 1981 року. Але його порада, щоб українці брали приклад з португальців, є актуальною і сучасною для України й українців ще й тепер. Тепер багато українців поїхали на заробітки до „бідної" Португалії, яка давно вийшла з-під опіки свого „старшого брата". Доктор Юліян Мовчан, який помер 2002 року, багато років був дописувачем газет „Свобода" „Українські вісті" та інших. Народився він в селі Зоркові на Житомирщині. На початку колективізації його родину репресовано, батька заслано на каторжні роботи, а матір з малими дітьми вигнано з рідної хати. Молодим утікши в Харків, працював на різних роботах, а вечорами вивчав журналістику. Пізніше переконався, що з журналістикою синові „ворога народу" не буде легко. Тому змінив професію й почав студіювати медицину. Після „визволення" Галичини більшовиками опинився в Львові, де в роки війни закінчив медицину. З наближенням фронту виїхав на Захід. Пізніше переїхав до США, де працював лікарем й кожного року вибирався в подорож й відвідав усі континенти землі. В пресі містив свої подорожні описи, які також вийшли пізніше книгами. Нижче містимо один з таких його подорожніх описів та думок-порад.

Цікаве й важливе питання – як маленька Португалія зуміла відстояти чи виборити свою незалежність і самостійність проти свого кількакратного більшого сусіда – Еспанії? Об'єктивно все нібито промовляло за тим, що в умовах Португалії дуже тяжко було позбутися еспанської „старшобратської опіки".

По-перше, кордон між цими двома іберійськими країнами дуже довгий і, до того, з географічного погляду не надається для оборони.

По-друге, маючи в основі ту саму латинську мову, мовно ці країни досить подібні, що уможливлювало б еспанцям провадити свою політику серед португальців.

І нарешті, об'єднує їх також однакова католицька віра. Все це, як бачимо, дуже нагадує українсько-російські взаємини. Та, незважаючи на це, в той час, коли Португалія вже понад 800 років (не враховуючи короткотривалих епізодів) втішається своєю незалежністю і самостійністю, Україна ще й досі стогне у тяжких „обіймах" „матушки-Росєї". В чому справа?

Переїхавши еспано-португальський кордон і залишивши за собою такі міста, як Ґуарда та Коїмбра, опиняємося в околиці містечка Баталя перед маєстатичним не то замком, не то палацом.

– Це пам'ятник великої перемоги португальців над еспанцями 1385 року, – сказав наш провідник Райнгардт, який хоч і є австрійцем, але чомусь оселився в Португалії і тому добре обізнаний з цією країною. – Тоді 6,000 португальців зуміли відбити наступ 30-тисячної армії еспанців. Тут відбулася велика історична битва, і тому від слова „битва" чи баталія пішла назва цього містечка Баталя.

І в цій хвилині я подумав: адже кількісне співвідношення між козаками Мазепи та московськими військами царя Петра І в битві під Полтавою 1709 року також не було гіршим, ніж між португальцями та еспанцями 1385 року, проте Мазепа програв цю також історичну і трагічну для України битву.

Чому ж португальці виграли? Чому так одчайдушно в минулому і тепер вони відстоюють свою незалежність? На це наш провідник Райнгардт відповів:

– По-перше, португальці дуже дорожать тим, що їх відрізняє від еспанців. Взяти хоча б їхню мову. Таж між цими мовами немає великої різниці. Говорячи до португальця еспанською мовою, він вас напевно зрозуміє, хоч у зв'язку з відмінним наголосом, ви можете його не так легко зрозуміти. Але, власне, тим наголосом та деякою іншою різницею в мові португальці дуже дорожать. Вони усвідомлюють собі, що доки в них існує щось відмінного від еспанців, вони можуть зберегтися як окрема нація. І тому ще з дитинства, коли дитина якесь слово вимовить не так, як його треба вимовляти в Португалії, мати каже дитині: „Не говори мені по-еспанському! Говори по-португальському!

– По-друге, – продовжував Райнгардт, – аби зберегти свою ідентичність, португальці дуже рідко одружуються з еспанцями. По-третє, кожен португалець свято зберігає своє право на власність, і тому за свій клапоть землі він готовий битися до смерти аби тільки він не потрапив до рук чужинця".

Слухаючи це, мимоволі напрошується порівняння з нашою українською дійсністю. І кожен скаже, що таке порівняння аж ніяк не може бути в нашу користь. А якщо так, то хіба маленька Португалія не може бути добрим прикладом для „Великої" України? Може і повинна бути!

Чому не включено „Морітурі"?

Шановний пане редакторе! Довідався з вашої цінної сторінки, що на річницю 100-річчя народження Івана Багряного представник Фундації Олександер Шугай готує в Києві до друку двотомник творів І. Багряного, у який входитимуть „Буйний вітер", „Людина біжить над прірвою", „Огненне коло" та „Розгром", а в Рівному „Просвіта" видасть „Тигролови". Мене дуже здивувало, що до цього двотомника не увійшла драматична повість „Морітурі", де великим талантом автора заперечено доктрину марксизму та розкрито весь жах комунізму.

Я мав честь ставити цю п'єсу і грати в ній в Австралії після постановки „Розгрому". З цього приводу Іван Багряний був дуже задоволений, бо, як писав мені, п'єсу хотів ставити Блавацький, але театр розпався з виїздом за океан: „Дерзайте це зробити, це був би тріюмф не тільки Ваш, а й цілого українства". Після прем'єри І. Багряний писав: „Я зайнятий біля видання спеціяльної монографії про ці дві вистави – „Розгром" і „Морітурі" ... я хочу, щоб Ваша праця не проминула так собі, на газетних шпальтах відзначена". А потім повідомив, що „еспанська енциклопедія в розділі „Українська драматургія й театр" вміщує... Ваше ім'я, як режисера, що перший цю річ поставив" (Іван Багряний, „Листування", Том 1, стор. 162–169). На жаль, і останній. В 1991 р. я пропонував театру ім. І. Франка в Києві, щоб вони поставили ці речі, але марно. Пізніше Т-во „Україна" з Києва запросила мене поставити „Морітурі" у Львові, але з того нічого не вийшло, театр закрили на зиму. А може, розвінчання марксизму і потворне обличчя комунізму не всім було до вподоби. Дуже шкода, що ця перлина творчости І. Багряного не включена у двотомник.

З пошаною,

Ростислав Василенко,
Заслужений артист України

Примітка: ***П'єси Ів. Багряного „Морітурі" та „Генерал" були вже перевидані в Україні. Видавництво „Сполом" в Львові перевидали в 2000 р., одною книгою Ів. Багряного поезії „З камери смертників", поему „Гуляй-Поле" та п'єсу „Морітурі", яка є ніби прологом відомого його твору „Сад Гетсиманський".***

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви такі особи: по 100 дол. – **Федір і Маруся Гайові** на відзначення сотої річниці від дня народження Івана Багряного та у пам'ять їх батьків – Кузьми Степановича Гайового й Иларіона Петровича Глоби, які свого часу були активними послідовниками Багрянівського руху на терені Арґентини та його віщої ідеї визволення України; **Оля і Петро Матули** – в світлу пам'ять їхніх батьків Дібертів і Матул; по 25 дол. – **Юрій Кісіль та Валентина Когут** на видання книги „П'ята колона"; 20 дол. – **Ростислав Василенко**; по 10 дол. – **Михайло Семенець** та **Федора Єфименко**, яка також прислала книгу Ніни Бай „Українка, збережена Господом", що є хронікою життя нескореної жінки з степової України Федори Єфименко, члена Фундації, яка пережила колективізацію, розкуркулення, поневіряння в Німеччині під час війни, а тепер живе в США. Цю книгу можна придбати в неї за 15 долярів, пишучи на адресу: Fedora Jefimenko, 3 Emerald Ln., Palm Coast, FL 32164.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям за пожертви і просить й далі підтримувати Фундацію, щоб вона могла допомагати Україні в закріпленні її незалежности. Пожертви на Фундацію звільнені від федерального податку США. Рівнож дякуємо всім членам Фундації, що прислали свої членські внески (25 амер. дол.) за цей рік.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо присилати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

40-ліття хору церкви св. Йосафата

ВОРЕН, Миш. – В неділю, 26 березня, в залі парафіяльного осередку св. Йосафата відбулося святкування 40-річчя церковного хору. Восени 1965 року з Дітройту до парафії у Ворені прибула родина Петра Хміля. Їхній син Олег – студент музики, зразу включився в життя молодої парафії і з великим ентузіязмом взявся до організації церковного хору. На його заклик зголосилося понад тридцять охочих, з добірними голосами, співаків, які вперше виступили на Різдво 1965 року. Успіхом молодого диригента і хору раділи всі парафіяни. У наступні п'ять років хор під проводом О. Хміля звеличав своїм співом відправи у церкві, був також запрошуваний на виступи до інших українських і американських церков, співав на Оселі Непорочного Зачаття в Понтіяки, на річному стейтовому ярмарку. Одначе, на превеликий жаль, диригент Олег в 1970 році мусів залишити працю з хором і виїхати на дальші студії до Канади.

За рекомендацією родини Р. Бараника восени 1973 року на диригента запрошено з Віндзору з Канади музиколога і диригента Володимира Літинського, котрий не лише став сам диригувати хором, а й заохотив свою дружину і двох дочок стати його членами. За його старанням хор співав у церкві св. Володимира й Ольги у Віндзорі, в українських церквах Дітройту, на фестині в Амерсбурґу в Канаді, в Гемтремку з нагоди візти Святішого Отця Павла II та ін. Проте В. Літинський через поганий стан здоров'я мусів залишити хор.

В 1985 році третім з черги диригентом хору став д-р Богдан Кушнір. За його старанням хор дійшов до нових висот. До незабутніх виступів належить участь у відзначенні восени 1986 року 25-ліття побудови церкви св. Йосафата. В 1988 році хор став основою з'єднаного стоособового „Хору Тисячоліття Християнства в Україні". Промотором величавого концерту був хорист Володимир Дигдало. Одначе в січні 1989 року Б. Кушнір вирішив покинути працю з хором і присвятитися іншим професійним обов'язкам.

З Вінзору з прийшла вістка, що здоров'я В. Літинського покращало і він може працювати з хором. В 1989 році знову відновились проби і виступи хору.

В 1991 році до Дітройту прибув відомий музиколог Володимир Щесюк, який в Україні був концертмайстром Львівської академії опери і балету, закінчив студії у Львівській консерваторії, диригував симфонічною оркестрою, був на посаді у Львівській консерваторії. В. Літинський був радий передати хор новому диригентові. Крім відправ, хор брав активну участь у різних святкуваннях, які відзначала українська громада. Було видано запис Літургії, на якій співав хор і відправляв о. В. Салковський.

При цій нагоді треба згадати добре відомого диригента – Олю Соловій, яка довший час провадила хором при церкві св. Михаїла, брала участь у виступах метрополітального українського хору в ролі співдиригента, акомпаніятора окремих виступів і сольоспівів.

У день 40-ліття хору хотілось би згадати членів хору: Мирона Вороновича, Ярослава Дужого, Семена Стецюка, Володимира Дигдала, Ігора Козака і наймолодшого – Миколу Мурського. Не менше диригентів заслужили собі на признання Осип Шулик, св. п. Осип Бевцик, Іван Гришко, св. п. Іван Совірка, Семен Стецюк, Зеня Серафин, голів хору.

Степан Феденко

Хор церкви св. Йосафата у Ворені

УКРАЇНА І СВІТ

Чому точаться такі бої за депутатські мандати?

Як і в кожному виданні, у „Свободі" також нерідко публікуються матеріяли, котрі ми одержуємо завдяки тісним зв'язкам між редакцією і нашими читачами. Їхні поради і конкретні пропозиції великою мірою допомагають нам тримати в центрі уваги теми, здатні викликати загальний інтерес. За це творче сприяння ми в кожному випадку відчуваємо щиру вдячність нашим прихильникам. Сподіваємося, що нижче вміщена стаття харківського юриста, передана ним через легку руку Романа Ференцевича з Вашінгтону і скомп'ютеризована Петром Матулою з Мериленду, теж зверне на себе увагу читачів.

В Україні набула розголосу справа про те, як Верховна Рада відхилила вето Президента України на Закон України „Про внесення змін до статті 20 Закону України „Про статус народного депутата України". Суть справи полягає в тому, що 4 квітня 2006 р. парлямент України під головуванням Володимира Литвина прийняв Закон, який надає всім колишнім народним депутатам України право на зарахування у резерв кадрів Головного управління державної служби України та отримання матеріяльної допомоги після закінчення повноважень народного депутата. Перше голосування не зібрало трийста голосів, В.Литвин поставив законопроєкт на голосування вдруге. В результаті з зареєстрованих 370 депутатів за проєкт проголосувало 307 народних обранців.

Суть справи полягає в тому, що відтепер кожен колишній народний депутат має право до досягнення ним пенсійного віку одержувати з бюджету компенсаційні щомісячні виплати у розмірі приблизно 2 тисяч долярів США. Це означає, що безробітний парляментарій здобув собі право одержувати щомісяця приблизно чотири стипендії дійсного члена Національної Академії Наук України або приблизно шість платень професора українського університету ступеня акредитації, або 12-13 платень лікаря вищої категорії, або приблизно 20 платень шкільного вчителя...

Згідно з частиною 2 статті 33 Закону України „Про статус народного депутата України", „народний депутат в питаннях матеріяльного і соціяльно-побутового забезпечення прирівнюється до членів Кабінету міністрів України". Це, в свою чергу, означає, що місячна платня діючого народного депутата дорівнює приблизно чотирьом тисячам долярів США. Тобто один діючий депутат коштує бюджетові України як вісім діючих академіків або 12 професорів, або 26 лікарів-хірургів, або 40 вчителів середніх шкіл. Пенсія ж народного депутата, за Законом, хитається в межах 80-90 відсотків від діючої на момент виплати платні народного депутата.

Крім того, Верховна Рада України „забезпечує колишньому народному депутатові безпосередньо після закінчення його повноважень, на період його працевлаштування, виплату матеріяльної допомоги у розмірі заробітної плати з урахуванням всіх доплат та надбавок, які отримують працюючі народні депутати, але не більше одного року" (частина 5 статті 20 Закону). А в „разі виходу на пенсію народному депутатові виплачується грошова допомога в розмірі 12 місячних посадових окладів працюючого народного депутата за рахунок бюджетних призначень на забезпечення діяльности Верховної Ради України" (пункт 2 частини 12 статті 20 Закону). Отож після закінчення терміну повноважень депутат має одержати ще й „матеріяльну" (гроші на період працевлаштування), а перед виходом на пенсію – „грошову" (гроші для пом'якшення виходу на пенсію) допомогу, кожна з яких дорівнює його річній (48 тисяч долярів) платні.

Якщо вдатися до нескладної арифметики, то за п'ять років перебування народного депутата на посаді він одержить через зарплату приблизно 240 тисяч долярів, до яких слід додати ще „матеріяльну" та „грошову" допомогу, яка дорівнює приблизно 96 тисячам долярів. Таким чином, фактична платня народного депутата за п'ять років його перебування на посаді становить приблизно 336 тисяч долярів. Всі також знають, що „народний депутат, незалежно від місця постійного проживання, має право на отримання одноразової грошової компенсації витрат для створення належних житлових умов (грошова компенсація), або на термін його повноважень, службового житлового приміщення, або житлового приміщення для постійного проживання" (частина 1 статті 35 Закону). Оскільки одружений депутат має право на додаткову окрему кімнату, мінімальна сума компенсації (в умовах ринку житла в Києві) становитиме не менш як 120-150 тисяч долярів. Отож разом всі виплати дорівнюють приблизно пів мільйонові долярів США. Можна зрозуміти кислі обличчя молодих українських „растіньяків", яким не поталанило увійти цього разу до парляменту. Проте чи розуміли повністю „матеріяльний" сенс своїх дій українські виборці? Принаймні відомо, що дехто з виборців не голосував за „Нашу Україну", бо просто не хотів, образно кажучи, дарувати співачці Руслані та сентиментальній О. Герасим'юк по десять „мерседесів".

А як це виглядає на тлі світової практики? На перший погляд, ніби пристойно. Бо й на Заході ґарантією незалежности депутатів вважається одержання ними солідної державної винагороди. Багато конституцій навіть мають про це відповідні статті (США, Еспанія, Німеччина та ін.). Зокрема Двадцять сьома поправка до Конституції США каже, що розмір парляментської винагороди не може бути збільшений конґресменами самими для себе. Тобто можливе збільшення виплат матиме чинність лише для наступного складу палат Конґресу. Типовою є також практика, коли розмір депутатської винагороди прирівнюється до посадових платень членів уряду (Австрія), або вищих державних службовців (Франція). Часто-густо такий розмір встановлюється на рівні 50-70 відсотків платні міністра. До того ж, він може залежати від міри реальної участи депутата в праці парляменту (Франція), стажу депутатської діяльности або його зайнятости в парляментських комітетах (Австрія).

Однак, це лише зовнішній бік справи. Внутрішній її бік полягає в тому, що платні депутатів парляменту на Заході дорівнюють платням професорів престижних національних університетів. Якщо професор державного американського університету може одержувати приблизно 7-8 тисяч долярів, а приватного – 8,5-10 тисяч на місяць, то це не дуже відрізняється від платні американського сенатора чи рядового конґресмена (приблизно 16 тисяч долярів на місяць). Відповідно, ректор державного університету в США має платню приблизно 25-26, а ректор приватного – 45-50 тисяч долярів на місяць, що не дуже поступається платні Президента США (приблизно 40 тисяч долярів на місяць). За словами данки Ганни Северинсен, її парляментська платня є не набагато більшою від платні досвідченого учителя або журналіста в рідній країні. Загалом, платня депутата Европарляменту помітно поступається перед платнею вправного нейрохірурга. В німецькому Бундестазі платня депутата є приблизно такою ж, як і в університетського професора.

Так звані „ножиці" платень для всіх, хто працює в американських бюджетних (державних) установах приблизно дорівнюють співвідношенню: 1:5. В Европі – 1:4. Це означає, що платня рядового державного службовця в США не може бути меншою, ніж 25 відсотків платні міністра. Що ж стосується України, то „ножиці" для людей, які одержують платню з державного бюджету, дорівнюють співвідношенню: 1:40. Звичайний український вчитель в державній школі має платню приблизно 100 долярів США на місяць, а народний депутат – 4 тисячі долярів.

Слід також додати, що в Західній Европі та США розмір платень вищих посадових осіб не є і не може бути таємним для зацікавленої громадськости. В США це ґарантує закон 1966 р. „Про свободу інформації" та пізніше прийнятий закон про „Уряд в сонячному світлі" (1976 р.). В Україні довідатися з офіційних джерел про розмір платень, наприклад, суддів Конституційного або Верховного суду України – марна праця. Навіть після Помаранчевої

(Закінчення на стор. 24)

Про Чорнобиль – на Камчатці

ПЕТРОПАВЛОВСЬК-КАМЧАТСЬКИЙ, Росія. – 26 квітня в Клюбі української культури ім. Івана Франка відбулася зустріч, учасниками якої були учасники ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС. Зустріч була побудована на спогадах очевидця – поета Данила Кулиняка, який під час вибуху четвертого ядерного реактора на ЧАЕС був з групою працівників державної рибної інспекції у відрядженні на Чорнобильщині. Прозвучали вірші поета Леоніда Закордонця, на той час – заступника головного лікаря санаторію „Україна", який одним з перших зустрівся з наслідками біди: 4 травня 1986 року він приймав в санаторії евакуйованих вагітних жінок з дітьми з Прип'яті та Чорнобиля.

В зустрічі взяли участь Заслужений артист Росії Валерій Кравченко, тріо камчатської Камерної оркестри Сергій Бичков, Юрій Кравченко, Олександер Гільов, почесними гостями були ліквідатори чорнобильської трагедії та члени сімей померлих ліквідаторів. У залі були Євген Шуригін, який добровольцем поїхав на ліквідацію аварії в складі аварійно-відновлювальної бригади і працював півтора року (крім нього, всі члени бригади померли), Петро Чебан під час аварії служив у війську і в травні місяці його, разом з іншими вояками, відправили в Чорнобиль, де вони захищали місто від мародерів, Олег Титов був ліквідатором в перші місяці після катастрофи і в 1993 році створив громадську організацію „Союз Чорнобиль" на Камчатці, ряд інших. На зустріч прийшли вдови ліквідаторів, переселенці з зони підвищеної радіяції, учасники підземних ядерних випробувань на Семипалатинському полігоні…

Учні недільної української кляси зустрічали почесних гостей квітами, вітали віршами, та вручали подарунки. Звучали пісні у виконанні ансамблю „Ласкаво просимо", Емми та Віктора Шаповалових, а також Антоніни Ходосової, Лідії Плюшко, Валентини Гільової. Докладно розповів про наслідки Чорнобильської катастрофи в Білорусі голова Камчатського білоруського земляцтва і співдружности національних громад Василь Лиськович. Звучала музика, перекликаючись з творами Данила Кулиняка, який закінчує свою поему „Мічені атоми" словами:

Все мине. Тільки правда
залишиться в зболенім слові.
Перетухне і зникне полова
кон'юнктурних „прозрінь"
та розмов.
Я писав цю поему
на бланках аналізів власної крові
У столичній лікарні.
На кров накладалася кров.

Едіта Познякова

Під час виступу камерного тріо

Учасники вечора в Петропавловську-Камчатському

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ НТШ У ВАШИНҐТОНІ

відбудуться в

неділю, 4 червня 2006 р., о год. 2-ій по пол.

в приміщенні Українського Католицького Крайового Собору Пресвятої Родини, 4250 Harewood Road NE, Washington, DC 20017

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкиття.
2. Вшанування пам'яті покійних членів відділу.
3. Вибір Президії загальних зборів.
4. Відчитання та прийняття протоколу з попередніх загальних зборів.
5. Звіти членів Управи та Контрольної комісії.
6. Дискусія над звітами.
7. Уділення абсолюторії уступаючій Управі.
8. Вибір нової Управи та Контрольної комісії.
9. Різне.
10. Закриття зборів.

Андрій Сороковський, секретар Відділу

В тіні великого брата

До життєпису Євгена Архипенка

Досліджуючи життя та діяльність Євгена Архипенка, при нагоді розпитував старших людей, які могли його знати. Майже всі згадували, але… про Олександра Архипенка, нашого видатного скульптора. І на жаль, ніхто не міг поділитись бодай незначними споминами про його старшого брата. Прикро, що й історики не спромоглися написати ширшу біографію цього славного українського патріота-державника.

І.Антоненко (зліва) на відвідинах у Євгена Архипенка. Дорнштадт, 1956 р. Архів УВАН у США. Друкується вперше.

Євген Архипенко народився 15 вересня 1894 р. в Києві в сім'ї Порфира Архипенка та Поліни Матковської. Вчився в гімназії, а іспит зрілости одержав в Москві. Вищі студії відбував на електричному відділі Політехніки, здобувши звання інженера. Пізніше закінчив Петровсько-Розумовську аґрономічну академію. В 1910 р. він заснував у Києві хліборобсько-селянський часопис „Рілля". Тоді ж в Архипенка та його співробітників виникла думка заснувати Українську Селянську Партію (УСП). Сталося це в 1912 р. Важливість цієї події зазначив у своєму слові перед Панахидою по Є.Архипенкові в Лондоні протопресвітер Української Православної Церкви о.Ігор Губаржевський. Він зокрема сказав: „Покійний Євген Порфирович Архипенко заснував Українську Селянську партію, яка мала найміцніше коріння на Україні. Неточною є інформація, нібито покійний був головою еміґраційної Української Селянської Партії. В тому ж і справа, що був він головою Української Селянської партії, що діяла в Україні, що була співтворцем української державности, Української Народної Республіки. Він був головою партії, яка була заснована ще перед революцією 1917 року". Отець Губаржевський згадав, як його батько, теж священик, на виборах уже після революції голосував за список цієї партії, на чолі якої стояв Є.Архипенко. І ще на одну цікаву річ звернув увагу о. Губаржевський. Він відзначив, що сила Селянської партії була ще й у тому, що ані голова партії, ані її члени ніколи не паплюжили інших політичних партій, провідників уряду…

В роки Першої світової війни Є.Архипенко займав ряд посад у відділі Уповноваженого міністерства землеробства у Київській губернії з закупівлі худоби для армії. Активна діяльність Є.Архипенка розпочалася під час української національної революції 1917 р. 13 липня цього ж року він був призначений на посаду Директора аґрономічної допомоги в секретаріяті земельних справ. Водночас співпрацював у часописі „Хліборобська справа", який виходив у Києві. За часів влади гетьмана П.Скоропадського члени УСП відійшли від адміністративних посад, а натомість зосередили свої сили в праці української кооперації. Сам Є.Архипенко був членом управи і секретарем „Сільського Господаря", кооперативної централі, що її заклав разом зі своїми однодумцями Ковалем і о. Добрянським.

Справжній злет політичної кар'єри Є. Архипенка відбувся за часів Директорії Української Народної Республіки (УНР). У 1918-1919 рр. займав ряд посад в міністерстві земельних справ. А в кабінеті С.Остапенка був міністром земельних справ. Здається, не позначилося на Архипенкові призначення його бунтівним отаманом Оскілком комісаром для цивільних справ. Адже під час прем'єрства В.Прокоповича, 27 травня

(Закінчення на стор. 23)

В тіні...

(Закінчення зі стор. 22)

1920 р. він обійняв посаду міністра народного господарства. Одночасно Є.Архипенко був доцентом новозаснованого Кам'янець-Подільського університету. У цей же період засновує нові сільськогосподарські товариства, кооперативи. Тяжкі матеріяльні умови життя змусили Є.Архипенка відіслати родину з Тарнова до Бесарабії, а самому переїхати на Волинь.

Наступні роки Є.Архипенко співпрацював в різних кооперативних організаціях на Волині. Видавав часопис „Сільський Світ" у Львові-Перемишлі, у Львові відновив видання журналу „Українське Пасічництво". Його підручник з пасічництва мав значну популярність на Волині і в Галичині. Численні документи, які висвітлюють його діяльність з цього часу, а також особисті матеріяли зберігаються тепер у Національній бібліотеці у Варшаві.

У 1944 р. вчений-агроном виїхав з родиною до Німеччини. В тих коротких довідках, які існують про Є.Архипенка, про цей останній період його життя зазначено лише, що займався геральдикою. Але вивчення американського архіву вченого, листування, яке розкидано по інших сховищах, дає можливість зрозуміти, яку подиву гідну діяльність розвинула ця немолода вже людина у вкрай несприятливих умовах післявоєнної Німеччини. Є.Архипенко взявся за незвичну, як на його фах працю. Він ініціював і фактично очолив розбудову Української Родовідної Установи (УРУ) і видання часопису „Рід та Знамено". Старий діяч, очевидно, добре розумів, що збереження і вивчення відомостей про старі українськи роди, їхні герби є важливим чинником для відродження незалежної України, в яку вірили, незважаючи на все, українські патріоти-ідеалісти того часу. Є.Архипенко залучив до праці таких відомих вчених з генеалогії та геральдики, як М.Міллер, В.Сенютович-Бережний, М.Битинський та ін. Зусиллями цих ентузіястів виходив журнал „Рід та Знамено", деякі статті розповсюджувались окремими відбитками. Малюнки гербів, які часом виконував знаний маляр В.Кричевський, доводилося вклеювати на окремих аркушах. Зрозуміло, папір і друк часопису не був першорядний. Але значення публікацій УРУ відзначали вже сучасники. Відомий український археолог М.Міллер в листі до Є.Архипенка з 25 липня 1949 р., між іншим, писав: „...Вихід в світ кожного видання УРУ – являє собою новий щабель в розвитку української культури, і в своєму значінні виходить далеко за межі лише національних інтересів". На початку 1947 р. був заснований Інститут Родознавства та Знаменознавства. І хоча формально його головою став М. Міллер, все листування йшло на адресу Є.Архипенка. В плянах невтомного діяча було видання генеалогічної енциклопедії, підготування ґрунтовних праць з цієї ділянки визначних фахівців. Один з них, видатний український історик О.Оглоблин, який тісно співпрацював з Є.Архипенком, вельми емоційно зізнався в листі до останнього: „Захоплений Вашою енергією й дуже радий, що мені судилося працювати з Вами".

Разом з тим вчений не припинив своєї участи в партійних справах. За кілька років до смерти заходився видавати часопис „Селянин України". Як провідник УСП був членом Української Національної Ради. Матеріяли з його архіву свідчать, що Є. Архипенко брав участь в різних допомогових організаціях українських скитальців. Зберігав наукові праці й рукописи з різних галузей сільського господарства, зокрема бджільництва. Провадив велике листування. Був цілком заглиблений в наукових та партійних справах. Майже ніколи не писав про своє здоров'я, умови життя. А воно було нелегке. У листі до М.Міллера від 14 листопада 1950 р. Є.Архипенко нагадував, що його переселили до Баварії й певно на дуже короткий час. Мав бажання переїхати далі на захід, бо занадто близьке було сусідство „товаришів". Однак, „... доводиться лишатися в Німеччині на досить непевних умовах. В дім для старих я не хочу йти. В американській зоні також платять 36 м. місячно і дають приміщення. За ці гроші можна прожити. Очевидно, умови в англійській зоні значно ліпші, бо, кажете, платять 70 м. місячно. Для наукової праці безсумнівно в Німеччині далеко кращі умови", - писав Є.Архипенко М.Міллерові в цьому листі. Можливо, Є.Архипенко мав запрошення від брата Олександра переїхати до Америки. Але наразі я не знайшов жодної згадки про такі пляни. Якщо й було таке запрошення, старий діяч, ймовірно, вважав, що з огляду на свій вік та умови, які склалися для його праці, вже не варто змінювати життя. Можливо, на його намір залишитися в Европі в якійсь мірі вплинув його колега, визначний бібліограф і науковий діяч Лев Биковський. В першому ж листі з Ню-Йорку, з 23 червня 1948 р., до Франкфурту-на-Майні, де в той час мешкав Є.Архипенко, він, між іншим, зазначив: „Ви маєте рацію що сюди не їдете!". Цікаве й інше повідомлення Л.Биковського з цього листа: „Цими днями маю бути у Вашого брата, який не відограє тут жадної громадської ролі!".

Але Олександер Архипенко зробив надзвичайно важливу справу. Коли Є.Архипенко був вже в тяжкому стані, він написав листа видатному історикові Наталії Полонській-Василенко з проханням заопікуватися архівом брата. І цей великий архів невдовзі після смерти господаря був пересланий до Ню-Йорку і зберігається в Колюмбійському університеті.

Помер Є.Архипенко після тяжкої хвороби 14 липня 1959 р. в домі для старих у Дорнштадті. Похорон відбувся на цвинтарі Альтерсгайм 17 липня, за участи численної кількости українців з Дорнштадту, Ульму та Нового Ульму. Віддали останню шану заслуженому українському діячеві голова Української Національної Ради Іван Багряний з родиною та керівник Ресорту Військових Справ УНРади генерал-хорунжий А.Вовк.

З плином часу відходять не тільки люди, але й згасає пам'ять про багатьох з них, і то, на превеликий жаль, нерідко назавжди. Очевидно, наша історична пам'ять недосконала. Проте ім'я визначного українського патріота, науковця, чесної й беззастережно відданої справі відродження незалежної України Євгена Архипенка вже посіло своє почесне місце в історії бурхливого XX століття.

Григорій Курас
УВАН у США,
Ню-Йорк

Показ моди на честь святкування століття парафії

ЧИКАҐО. – У березні, у вщерть виповненій залі парафії св. о. Миколая, відбувся показ моди, як частина святкування столітнього ювілею парафії. Прибуток з нього призначений на потреби громади. На фото: моделька Таня Запаранюк – внучка д-ра Юліяна і Лізи Кулясів, вінчання яких колись відбулося у цій же церкві; між гостями (зліва) Віра Куропась-Ґоєвич, батьки якої були піонерами парафії, Ірина Гримак та Ірина Паньків.

Марія Кульчицька

Чому точаться...

(Закінчення зі стор. 20)

революції платня членам Кабінету міністрів України підвищувалась в таємному режимі. Скільки грошей дістає суддя Верховного або Конституційного суду України й досі залишається таємницею.

Рахувати гроші в чужих кишенях – не зовсім шляхетна справа. Так само не можна звинувачувати геть усіх українських народних обранців та інших посадових осіб держави. Тим більше, що вони й самі про себе іноді критично говорять. Як зізнався один з моїх колеґ, який тепер до своїх професорських 450 долярів на місяць одержує ще 3,5 тисячі долярів депутатської пенсії, „я цього не робив своїми руками". Виходить, це зробила Українська держава для своїх „вірних і вдячних" синів. В результаті маємо в країні закономірну ситуацію, коли контраст між державою та громадянським суспільством не тільки не зникає, але й робиться ще гострішим. Свого часу В. Чемберлайн (W.Chamberline) писав в невеличкій праці „Україна – поневолена нація" про те, що український народ постійно зраджувала національна еліта. Проте В. Чемберлайн писав, що еліта зраджувала свій народ в час політичної несвободи, а тепер ми бачимо, що еліта продовжує морально зраджувати його в обставинах державного суверенітету.

На превеликий жаль, навіть після обрання справді демократичного В. Ющенка на посаду Президента країни, навіть після Помаранчевої революції в Україні продовжує розгортатися й поглиблюватися – у зовні респектабельній формі „конституційної реформи" – справжній заколот багатих проти бідних. Проте наших депутатів годі назвати „багатими", бо справжні багаті не накидаються на гроші, як пес на кістку. Патологічна любов народних обранців до „компенсацій", „відшкодувань" та „допомог" є радше свідченням їхньої попередньої укорінености в злиднях. Так поводять себе люди, які виросли не в палацах. Тож „видно пана по халявах". Свого часу О.Вайлд писав, що жадібнішими від багатих є лише один кляс людей – люди бідні. Українські депутати нехтуючи своїм авторитетом, не мають моральної сили відмовитися від „дурних грошей". Зрештою, те, що депутати відхилили вето Президента, можна було б проіґнорувати. Проте не може не впасти в око інфантильність українського парляментаризму. Дитячі інстинкти в політиці – це не недолік, а справжній ризик і загроза для народу. І українські громадяни можуть вже ближчим часом це на собі відчути. Порушивши всі можливі процедури й правила, знехтувавши принципами власної Конституції, народні депутати під головуванням В. Литвина „переклепали" президентсько-парляментську Україну на парляментсько-президентську і щосили вдають, нібито цей нещасний механізм має нас рухати в Европу.

Парляментське голосування за найновіші пільги нагадує дитяче змагання за цукерки. З зав'язаними очима дітлахи намагаються здобути солодощі, які для забави хтось розвісив перед ними на тонких шнурочках. Та серед дітей є дещиця дорослих. Одні, як от О. Мороз, щиро приєдналися до гри й вже відчувають у роті смак цукрової пудри. Інші, як от В. Литвин, підправляють й спрямовують хаотичні метання малюків до вміло закамуфльованої прірви...

Всеволод Речицький,
доцент катедри конституційного права Національної юридичної академії ім. Ярослава Мудрого, Харків

СПОРТ

Як боксер Володимир Кличко став чемпіоном світу

„Свобода" вже повідомила *(ч. 17)* про те, що український боксер Володимир Кличко 29 квітня в німецькому Мангаймі, виборов титул чемпіона світу серед професіоналів у суперважкій вазі за версією „IBF", перемігши технічним нокавтом у сьомому равнді володаря цього титулу американця Кріса Бьорда. Подаємо подробиці бою. Вихід обох боксерів справив враження, що саме В. Кличко – чемпіон, тому що він виходив на місце бою помпезно, під спалах п'яти стовпів вогню і під вигуки „Кличко! Кличко!". Обидва боксери вислухали гимни своїх країн у виконанні чотирьох скрипачок.

Перше коло обидва боксери провели розвідкою, практично без ударів. Друга трьохвилинка пройшла вже цікавіше. Американець вперше відчув на собі силу ударів українця.

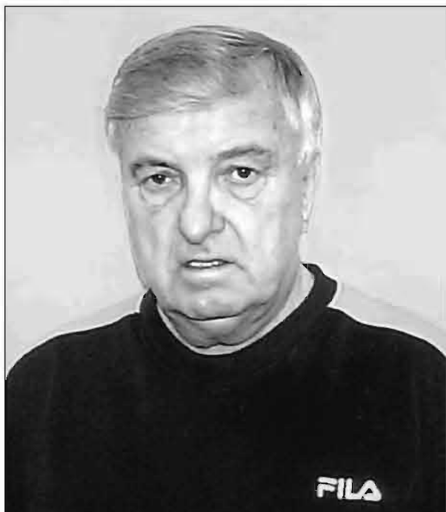
У третьому колі боксери почали більше розкриватися, особливо це стосується американця. Кілька разів йому вдалося вдарити Кличка, але ці удари були для українця малопомітними. У той же час сам Бьорд, захопившись атакою, пропустив пару правих „джебів" Володимира.

У четвертому колі перевага Кличка ставала дедалі відчутнішою. Він бив рідко, але влучно. П'яте коло стало переломним у цьому двобої. Через 30 секунд після його початку Бьорд наскочив на прямий правою Кличка і опинився на підлозі – нокдавн. Але американець доволі швидко піднявся.

Шосте коло поєдинку став початком кінця чемпіона Бьорда. Чи не кожен удар українця болісно відображався на обличчі американця. Тривалість сьомого кола виявилася короткою. Після двох ударів правою Бьорд пропустив лівий та правий „джеб" і знову впав на настил. Ще один нокдавн. І знову Бьорд піднімається, але суддя зупиняє бій, дивлячись на розбите обличчя та затуманені очі американця. Отже, перемога технічним нокавтом Володимира Кличка, який слідом за росіянином Миколою Валуєвим („WBA") та білорусом Сергієм Ляховичом („WBA") став одним з чемпіонів світу у суперважкій вазі. Для Володимира перемога над Бьордом стала 46-ою та 41-ою – нокавтом.

УНІАН

Є. Чижович – в Атлетичній палаті слави

Євген Чижович

МЕЙПЛВУД, Н. Дж. – „Нашого цвіту по всьому світу" – така вже доля нашого народу, що з різних причин розсіявся у багатьох країнах світу, збагачує їх своїми талантами. Цим разом мова про вихідця з села Літовиска, поблизу Самбора, Євгена Чижовича, який після прибуття до Філядельфії був активний в місцевому УСО „Тризуб" і рівночасно з копаного м'яча в інших українських спортових осередках. Після закінчення студій переїхав до Ню-Джерзі, де в містечку Четам в 1962 році почав працю в місцевій середній школі учителем фізичної культури та тренером шкільної дружини з копаного м'яча. Після двох років Євгена запросили на таку ж працю до середньої школи „Коламбія" в Мейплвуді, де він трудиться вже понад 40 років.

Наприкінці березня Євгена Чижовича занесено до Атлетичної палати слави школи. Святкова церемонія вручення Грамоти цього відзначення відбудеться 11 травня в часі вечері в Мейплвуд-кантрі-клюбі.

Коли Євген в 1964 році прийшов до „Коламбії" на працю, тут не було жодної програми з копаного м'яча. Тепер ця середня школа відома з копаного м'яча не тільки в Ню-Джерзі, але і в середньо-шкільній системі Америки. В 1988 році вишкільні програми і довготривалі традиції з копаного м'яча були відзначені в числі кращих у США. Школа і її уславлений тренер з копаного м'яча та відбиванки здобули ряд нагород та відзначень не тільки за зразкову працю, а й підготували понад 200 провідних футболістів штату та 25 – Америки.

В загальному підрахунку дружина з копаного м'яча школи під проводом українського фахівця протягом минулих 40 років здобула 666 перемог, дівоча дружина з відбиванки „Коламбії" осягнула рекорд – 248 перемог! Зразковими вишкільними програмами Євгена зацікавився провід Федерації копаного м'яча Америки, який запросив Є. Чижовича стати тренером Національної команди США. Прийнявши це запрошення, Євген не покинув праці в „Коламбії". В 1974 році дружина з копаного м'яча Америки під його проводом здобула ряд успіхів і між ними – перемогу над збірною Польщі, чемпіоном Олімпіяди.

Нове відзначення Є. Чижовича гідно завершить здобуті в 1987 і 1990 роках Грамоти тренера року. Свою динамічну діяльність протягом минулих років Є. Чижович проявляв в УСВТ „Ч. Січ", як теж в УСЦАК, що відмічено в історичних виданнях цих українських спортових установ.

О. Т.

Пожертви на розвиток спорту в Україні можна надсилати до УСЦАК на адресу:
680 Sanford Ave., Newark, NJ 07106

Міні-чемпіонат з копаного м'яча

Голова комітету Українського дня на стадіоні „Джаєнтс" Євген Чижович призначив тренерів Богдана Куцину, Андрія Панаса і Володимира Ткача, які мають підготувати українську збірну з копаного м'яча, що має взяти участь в міні-турнірі світового чемпіонату на цьому стадіоні. Є. Чижович запропонував до збірної тих футболістів, які в минулому році провели змагання з резервою тодішнього професійного клюбу „Метростарс" (тепер новий власник клюбу надав йому назву „Ред-булс").

Турнір проходиме на кількох площах стадіону „Джаєнтс". Як і в Німеччині, комітет робить старання, щоб в цьому турнірі змагалося 32 дружини з такою самою процедурою. Одначе, в іграх на стадіоні „Джаєнтс" гратимуть міні-дружини по 7 футболістів. Переможцям нагороди вручать урядовці клюбу „Ред-булс", найкращому снайперові турніру – тренер Джо Джонстон, найкращому воротареві – колишній воротар „Метро-старс" Тоні Меоля, дружині-переможцеві турніру – член дружини „Ред-булс" – Йорі Джоркаеф.

Євген Чижович подав фінансовий підсумок минулорічної імпрези: з загального приходу для 36-ти українських організацій в штатах Ню-Джерзі, Ню-Йорку і Конектикат передано 6,175 долярів. Для спортовців в Україні коштом 10 тис. долярів закуплено і вислано 22 комплекти одностроїв для копаного м'яча, 6 – для відбиванкових дружин. Усі однострої готові до вжитку. Крім одностроїв, вислано м'ячі, спортовий одяг і взуття. Богдана Протас і Лесь Миськів-Лісович поїдуть в Україну, де займуться розподілом цієї цінної посилки.

Успішні виступи дружини „Ч. Січі"

„Чорноморська Січ" – „Стуя", СК – 2:2
„Чорноморська Січ" – „Шор Гарікенс" – 2:2
„Чорноморська Січ" – „Помтон Лейк", СК – 2:0

Двома змаганнями дружина з копаного м'яча „Ч. Січі" розпочала другу половину сезону в півпрофесійній Еліт-дивізії „Ґарден-стейт сакер Ліг" в Ню-Джерзі.

В неділю, 2 квітня, „січовики" провели календарну зустріч на виїзді в Кренбері, Н. Дж., з місцевим румунським клюбом „Стуя". В складі цього клюбу виступає ряд футболістів з професійних дружин Румунії, які недавно прибули до Америки. В складі „Ч. Січі" з двадцяти членів дружини значна більшість – власні вихованці і декілька футболістів з інших етнічних груп. На початку змагань господарі мали легку перевагу, завдяки якій на 20-ій хвилині здобули ведення – 1:0. Після цього ґоля „січовики" достосувалися до швидкого темпу суперників, провели кілька продуманих акцій на ворота господарів і в 36-ій хвилині вирівняли рахунок – 1:1, що його здобув Християн Пардо. Перебіг змагань в другій половині майже вповні нагадував першу. І знову господарі швидко здобули ведення – 2:1, в свою чергу гості зуміли вирівняти вислід – 2:2, коли граючий тренер „січовиків" здобув гарного ґоля у 89-ій хвилині зустрічі.

Чергові змагання „Ч. Січ" відбула у себе вдома на площі Керсі в Юніоні з сильним клюбом „Шор Гарікенс". Протягом кількох останніх років цей клюб не виявлявся зручним суперником „січовиків". Зустрічі навіть при ігровій перевазі нашої дружини закінчувалися поразками, в кращому випадку – ремісами для „Ч. Січі". Так закінчилися і ці змагання.

Вже до 25-ої хвилини гості вели – 2:0 і цей вислід втримали до половини зустрічі. В другій половині „січовики" в більшості володіли м'ячем, напад провів ряд контратак, з яких на початку Данило Левицький знизив рахунок – 1:2, і після нього Йосиф Атінґер встановив рівновагу – 2:2. Були нагоди здобути переможнього ґоля, одначе м'яч із стрілів Левицького, Панаса і Вільбура, як заворожений, потрапляв в руки воротаря суперників.

Чвертьфінальні змагання за Чашу Ню-Джерзі відбулися у вівторок, 18 квітня, на площі під електричним освітленням в Парсипані. Суперником нашої дружини був клюб „Помтон Лейк", який виступає в першій дивізії „Норден кавнті сакер ліґи" Ню-Джерзі. Обидві дружини ніколи перед тим не зустрічалися, тому і гра на початку проходила дещо повільним темпом, коли суперники придивлялися один до одного. В половині першої півгри „січовики" накинули швидший темп, і напад провів декілька продуманих атак, одну з яких Йосиф Атінґер закінчив ґолем – 1:0. Кілька контратак суперників вдало ліквідували оборонці і воротар „Ч. Січі". В другій половині обидві дружини виявили значну завзятість, але в межах футбольних правил. І знову „січовики" створили декілька критичних моментів під воротами суперників. В 61-ій хвилині Карло Вільбур встановив переможний вислід – 2:0.

В половині травня відбудуться півфінальні ігри за цю Чашу, черговим суперником „Ч. Січі" буде клюб „Скоґліті" з Північної групи „Еліт-дивізії Ґарден-стейт сакер ліґи".

В цих змаганнях в складі „Ч. Січі", крім вже згаданих снайперів, виступали Андрій Панас, Стефан Колодій, Марко Гординський, Роман Хомик, Михайло Ґудзій, Андрій Кудрик, Гриць Сергіїв, Марко Витвицький, Петро Будиняк, Антоній Данис, Валден Перейра. Провідник дружини – Микола Гординський, тренер – Андрій Панас.

Дружина „Ч. Січі" виступала в нових блакитно-жовтих одностроях, що їх зафундував Український Народний Союз. На грудях, крім емблеми „Ч. Січі", є анломовний напис назви УНСоюзу. Таким чином, дружина „Ч. Січі" вдало рекламує цю заслужену для українців і України установу.

Омелян Твардовський

26 СВОБОДА, П'ЯТНИЦЯ, 5 ТРАВНЯ 2006 РОКУ No. 18

ПОДОРОЖУЄМО ДО ЗАМКІВ УКРАЇНИ

Фортеця Свірж: галицька перлина

Загальний вигляд замку у Свіржі

Колись Свірж був містечком, та нині про ті часи нагадує хіба старий маґістрат у центрі. А над плесом великого ставу стоїть один з найромантичніших замків Галичини. Рибалки, що окупували береги, здається, не звертають увагу на стару фортецю, а авта, що їдуть повз замок, уповільнюють їзду, щоб пасажири могли краще роздивитися на цю красу.

Перша згадка про Свірж зустрічається під 1427 роком, замок в поселенні відомий з 1484-го, коли твердиня належала маґнатам Свірзьким. В середині XVII ст. фортеця була укріплена: тоді Свірж перейшов у власність графа О. Цетнера. Можливо, реконструкцією замку займався Павел Гродзіцький, відомий зведенням у Львові королівського арсеналу.

Незважаючи на чудове оборонне розташування – замок був оточений непрохідними болотами, ставками, в підніжжі мурів ровами і звідним мостом, – форпост часто ставав здобиччю нападників. Під час визвольної війни в 1648-1654 рр. замок не раз здобували козацькі загони, а в 1648 р. його спалили татари. Але в 1672 р. і в 1675 р. він вистояв турецьку облогу і захистив в своїх мурах залогу, яка втекла з сусіднього Поморянського замку.

На початку XX століття багато зробив для фортеці граф Роберт Лямезан Салянс, який володів ним в 1907-1939 рр. Іронія долі: оновлення замку було завершене якраз напередодні Першої світової війни. Зі смаком оформлені інтер'єри прикрашали родинні портрети та вишукані меблі. У 1914 р. садиба, підпалена російськими військами, згоріла разом з цінностями і бібліотекою. Залишилися лише стіни. Після війни граф знову почав реставрацію, яка продовжувалась, аж поки вересень 1939 року не зруйнував графські пляни. Під час Другої світової війни замок було пограбовано і частково зруйновано.

В радянські часи замок використовувався як будинок творчости архітекторів. Навколо твердині зберігся парк, а в ньому – зруйнована сторожова вежа. Поруч – ренесансний костел, зведений в 1541 р. на місці дерев'яного попередника.

Слово „замок" в багатьох викликає асоціяцію зі скарбами. І правда, невдовзі після Другої світової війни в оборонному рові було випадково знайдено замасковані двері до пивниці. За таємничими дверима зберігалися… ні, не золоті речі, а хатні пожитки – посуд та меблі, речі одного з власників замку, генерала Комаровського. Всі „скарби" порозтягали по оселях жителі села.

Наступна асоціятивна пара: „замок – підземелля". І підземелля є! Щоправда, не надто велике, якісь дві кімнатки. Більшу частину колись значніших пивниць довелося замурувати під час численних реконструкцій замку: виникла загроза обвалу залів фортеці.

Є й легенда, без якої розповідь про замки здається занадто пісною. Отже, давним-давно працювала у Свірзькому замку місцева дівчина. В ті часи ворог неодноразово підходив під фортечні стіни, мріючи захопити Свірж. Невідомо, яким чином дівчина змогла „закрутити роман" з ворожим

(Закінчення на стор. 28)

Спадщина художника Давида Бурлюка

За останні роки у вітчизнаних та закордонних джерелах чимало було написано про батька українського футуризму, художника, поета та мистецтвознавця Давида Бурлюка (1882-1967), 125-літній ювілей якого буде відзначатися в Україні. „Уже саме прізвище Бурлюка, що нагадує кипіння, бурління, надзвичайно характерне як для особистости, так і для мистецтва цього несамовитого упертого козака з великим серцем. Народившись 9 липня (ст. ст.) 1882 року на Слобожанщині біля Лебедина *(нині Сумська область – ред.)*, він жив як гоголівський Тарас Бульба. У жилах Бурлюкових – кров непосидючих запорожців. Відтак зрозуміло, що й у мистецтві він справжній син тих степів, де став радикалом і бунтівником, – писав про Д. Бурлюка американський мистецтвознавець Крисчен Бринтон. Відомо, що американські мистецтвознавці (а Д. Бурлюк прожив 45 років у США) до останнього часу вважали його російським малярем. Насправді мистець по батькові був українцем, а мати його походила зі зросійщеного роду Міхневичів з Києва.

Отже, те, що Д. Бурлюк належить до українського мистецтва, не викликає сумніву, навіть якщо його національна свідомість, можливо, була у ті часи не такою й високою. Взагалі суперечливим залишається питання про тих українців, які з'явилися в літературі, пишучи російською мовою. Як правило, письменник зараховується до літератури того народу, мовою якого він пише. Загальновідомо, що М. Гоголь та В. Короленко за походженням українці, але вважаються російськими письменниками, бо писали російською. Щось подібне сталося з Бурлюком як з поетом, літератором і мистецтвознавцем, бо він писав свої твори російською мовою, внаслідок чого долучився до російської літератури. Однак треба знати, що літературна творчість його в порівнянні з мистецькою була незначною, і він вважав її другорядною, бо все ж за фахом і покликанням був художником.

Безсумнівно, Д. Бурлюк вважав себе українцем, про що свідчать його „Спогади футуриста": *„...народився в Україні... там лежать кістки моїх предків, вільних козаків, які рубалися на славу сили і волі"*.

У своєму листі від 31 липня 1932 року до земляка і товариша Михайла Зубарєва він писав: *„Велике, як український шлях, вам спасибі за „Червоний шлях". Мене, головним чином, цікавлять українська народна творчість, археологія України і все дотичне до Запоріжжя та вільного козацтва українського, нащадком якого вважаю себе невіддільно"*.

Питання про ставлення „батька українського футуризму" до Т. Шевченка за словами відомого літературознавця з Полтави П. Ротача, уперше в Україні порушив шевченкознавець Ю. Івакін. На його запитання в листі (1965 р.) до мистця з цього приводу надійшла така відповідь: *„Напишемо рядки, повні любові та захвату, – про піїта, автора „Кобзаря", який був першою моєю книгою золотого дитинства та безумної юні"*.

Тема ставлення Д. Бурлюка до постаті й творчости Кобзаря дуже цікавила й П. Ротача, який листувався з художником після хрущовської відлиги. У листі до земляка (1959 р.) Д. Бурлюк написав: *„З першими двома (М. Горький, В. Маяковський) мав якийсь контакт – близький, споріднений, а з Шевченком – це родинний за походженням, національний – і дитинство. Корені душі – Шевченко"* (так в оригіналі). Цими словами Давид Бурлюк підкреслював вплив геніяльного поета на свою творчість.

В іншому листі до П. Ротача Д. Бурлюк пригадує: *„Шевченко – поет мого дитинства. У нас у бібліотеці був „Кобзар" ще царського, першої половини XIX ст., друку з масою крапок: „Здогадайся, мовляв, сама…"*. Очевидно, не без впливу творів Т. Шевченка, Давид Бурлюк у своїх мемуарах писав з такою любов'ю про рідний край, родинне гніздо в Рябушках, де минули його дитячі роки: *„Мені довелося у юності бувати в цій садибі, коли вже все почало занепадати, але ще можна було уявити достаток, у якому жили вульні сини України в минулі часи, маючи в долинах обійстя, любовно облаштовані пасіки, наповнені роями бджіл, що несли запашний мед. А на прозорих ручаях та річках – млини, які в затінку сіро-зелених верб з несамовитим гуркотом обертали свої чорні, як раки, колеса, щоб рознести далеко в степ духмяний солодкий запах муки, змеленої з зерна нового урожаю"*.

Давид Бурлюк мав надзвичайно експансивну вдачу, швидко сходився з людьми, умів захопити їх своїми ідеями, був, як зараз кажуть, „харизматичним провідником". Він мав блискучий організаторський хист. Генерував багато ідей, задумів і плянів, відзначався постійною рухливістю і невичерпною енергією.

Нині у США та Канаді живуть нащадки Д. Бурлюка. Перша онука мистця Мері-Клер Бурлюк-Голт, яка мешкає у канадській провінції Онтаріо, успадкувала мистецький доробок пращура, тримає художню ґалерею та будинок музей. Вона мріє, щоб і в Україні, зокрема в Сумах, було відкрито Меморіяльний музей Д. Бурлюка, якому готова подарувати деякі його твори, речі та літературу.

Мері-Клер Бурлюк-Голт охоче ділиться спогадами й матеріялами про свого дідуся з бурлюкознавцями та мистецтвознавцями всього світу. Наразі вона активно співпрацює з Вініпезькою картинною ґалереєю, де готується до проведення у 2007 році художня виставка живописця на відзнаку 125-ліття з дня його народження.

Творча спадщина Д. Бурлюка – це наше національне духовне багатство. Треба розшукати все, що можливо, з творчого спадку мистця. Вивчати його творчість і розповідати нашому народові і всьому світові про яскравий талант видатного сина української землі.

Олександер Капітоненко,
Симферополь

НА ДОЗВІЛЛІ

ФІЛАТЕЛІЯ

Марки України – вперше на світовій філателістичній виставці в США

Від 27 травня до 3 червня у Вашінгтоні діятиме Всесвітня філателістична виставка, у якій візьме участь підприємство „Укрпошта" і його видавництво „Марка України". Україна орендує на виставці стенд ч. 2527, на якому будуть представлені поштові марки, бльоки, по-

Сувенірний аркуш США

Поштовий конверт і спеціяльний штемпель України

вністки (картмаксимуми), буклети, конверти, картки з оригінальними марками, книги поштових марок, каталоги, що були випущені в Україні за роки незалежности. Усе це можна буде придбати за цінами, які діятимуть на виставці.

Передбачено також показ колекцій українських філателістів, переважно одеситів. Зокрема Дмитро Нікітін покаже рідкісні марки земської пошти, що випускалися місцевим самоуправлінням (земствами) для оплати поштових послуг там, де не було державних поштових станцій, Дмитро Френкель представить авіопоштові марки 1923-1937 років, Денис Цитков привезе марки пароплавної пошти на Чорному та Озівському морях.

Пошта України випускає спеціяльний конверт до виставки, а на виставці діятиме також спеціяльний штемпель. Їх зображення на прохання „Свободи" надіслала до редакції директор видавництва „Марка України" Валентина Худолій.

29 травня, у день відкриття виставки, в США буде випущено сувенірний аркуш з трьох клясичних марок США номіналами 1, 2 і 5 долярів. Ці марки вже були випущені в 1923 році. На них зображено Меморіял Лінкольна, Капітолій та символічну алегорію „Америка". Крім сувенірного аркуша, передбачено на виставці погашення марок США штемпелем першого дня обігу.

Василь Болонка – друг „Свободи"

Вибачайте, що запізнився з подякою за гарну статтю про мого сина Андрія, поміщену в газеті (*ч. 50, 2005 р.*), який служить заступником шерифа поліції на Фльориді і є довголітнім членом 231-го Відділу УНСоюзу. Окремо дякує моя дружина Марія, що згадали і про неї. В неділю у церкві її поздоровляли старші союзянки (правда, їх уже небагато). Андрій теж дякує і посилає з далекої Фльориди всім працівникам „Свободи" теплий привіт. Оце недавно приїхав з Торонто, де відвідував свого приятеля, з яким разом служили в американській армії шоферами у 1946–1947 роках. Побували разом в українських крамницях, поговорили з людьми, бо в Канаді люди веселі, і я почувався, як у себе вдома.

Василь Болонка,
Бутвин , Па.

„Черкаський" коровай Марії Болонки

Василь і Марія Болонки

Василь і Марія Болонки багато років були членами 231-го Відділу УНСоюзу і членом цього Відділу залишився їхній син Андрій), надіслали нам фото з родинного життя. Василь Болонка на дозвіллі полюбляє виготовляти меблі, а одного разу зробив на замовлення граблі, з якими зфотографувався. Марія вирощує квіти, а також випікає гарні короваї, які називає „черкаськими" за походженням свого чоловіка, голодне дитинство якого минуло у Монастирищі на Черкащині. Подружжя ніколи не брало грошей з замовників українських короваїв і меблів.

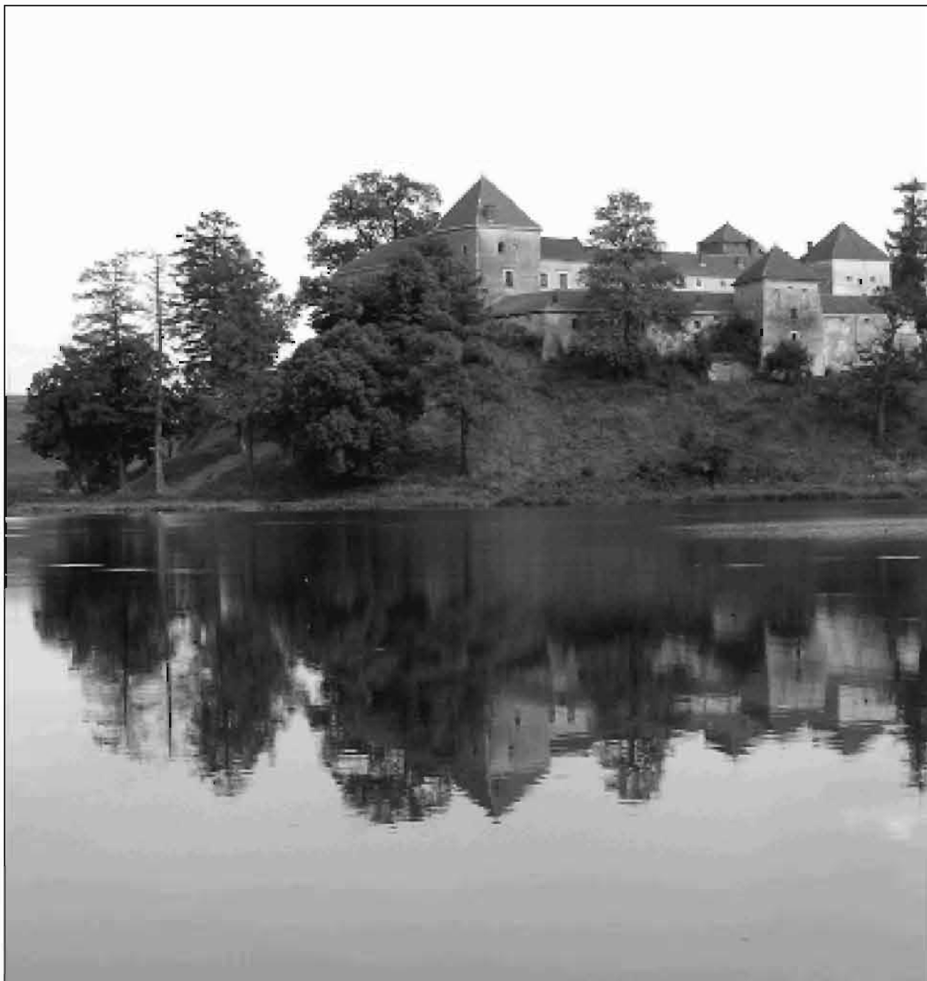
Свірж...

(Закінчення зі стор. 26)

вояком, але що сталося, те сталося. Та сталося не тільки це: військо коханого взяло Свірж в осаду. Мрії про любощі засліпили дівчину – і вона відкрила своєму бусурманському соколові фортечну браму.

Та не кохання чекало на нещасну: захопивши замок, загарбник скинув зрадницю у глибоку криницю. Логіка зрозуміла: хто зрадив один раз, зрадить вдруге. От і лякають тепер місцеві жителі туристів розповідями про тінь нещасної зрадниці, яка блукає фортецею, не знаходячи спокою.

Ірина Пустиннікова

Мальовничий Свірж

• ПРАЦЯ •

Потрібна українка для догляду за двома дітьми і легкої домашньої праці.
Тел.: (973) 884-3536 вечором

• РІЗНЕ •

Хочу купити картини Д. Шолдра. Якщо хтось знає місце проживання мистця Д. Шолдра або його брата, прошу дзвонити на число:
1-770-888-4421. Ніна Сичинська

• НА ПРОДАЖ •

На продаж дві крипти у Мавзолею на Українському Національному Меморіяльному цвинтарі у Вашінгтоні ДС.
Ціна за домовленням.
По інформації дзвонити:
(623) 933-1001 Богдан.

• НА ПРОДАЖ •

УМЕБЛЬОВАНИЙ КОДОМІНІЮМ
Норт Порт, Фла. Продається: 1999 р. Помешкання на 1-му поверсі. 2 спальні, 2 лазнички. Пішки легко зайти до парку, басейну і до крамниць. Недалеко церкви і Українського Осередку.
- $215,000 Рома (Стецьків) Лонг
- Приме число: (941) 321-0655
- Century 21 C & L Real Estate
- Бюро: (941) 485-9222, (800) 330-1320

ПОДЯКА

9 лютого 2006 р. з Волі Всевишнього відійшов у вічність мій найдорожчий ЧОЛОВІК

св. п.

ДАМ'ЯН ПОРИТКО

Прибита горем, складаю найсердечнішу подяку всім сусідам і приятелям, котрі під час недуги Покійного та у час похоронних обрядів виявили так багато доброти серця та щирого відношення до мене.

Зокрема дякую Всечеснішим отцям, о. В. Кадилові за відправлення Панахиди у похоронному заведенні в Гантері, Н.Й. та о. Р. Дубчицькому за проведення похоронів на цвинтарі у Бавнд Бруку.

Щиро дякую побратимам Покійного – колишнім учасникам Української Дивізії „Галичина" за почесну стійку із прапором, зокрема п. Ю. Ференцевичу за прощальне слово над могилою.

Слова щирої подяки д-рові М. Цісельському, синові Дам'яна Б. Пориткові за прощання з Покійним у похоронному заведенні; п. Надії Василик за зворушливе прощання від родини Покійного з України, п. Соні Вовк за слова прощання під час тризни у Бавнд Бруку, а також п. М. Ринасевичу за дякування під час похоронної відправи.

Велике моє спасибі п. О. Пясецькому за організацію похорону у Гантері та повсякчасну поміч у моєму горі.

Дякую усім жертводавцям за щедрі датки у пам'ять Покійного на: „Суспільну Службу Комбатантів Дивізії" у сумі 800 дол., на церкву св. Івана Хрестителя у Гантері у сумі 1,310 дол.

Дуже дякую панотцеві В. Пісо за відправлення Заупокійної Служби Божої у сороковий день відходу у вічність 20 березня, та п. Т. Льрох за приготування поминальної трапези, у приміщенні гражди в Гантері, п. Х. Ринасевич за поміч під час трапези та всім учасникам тризни.

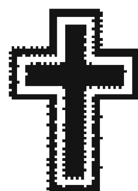
У цей же день у родинному селі Покійного, Княгиничі відбулися родинні поминки по Покійному з відправленням Богослуження і тризною, за що щиро дякую всій родині.

Велике спасибі усім, хто прислав квіти і співчуття, зокрема пп. Л. і Я. Федун, пп. О. і С. Палидович за приватні Служби Божі.

Нехай „Той" – Хто живим і мертвим володіє благословить Вас добром.

Дружина ЛЮСЯ ПОРИТКО

Зі смутком повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що 2 травня 2006 р. упокоївся в Бозі, проживши 83 роки

св. п.

МИХАЙЛО ДРОГОБИЦЬКИЙ

нар. у селі Більче Золоте, Тернопільської обл.

ПАНАХИДА відбулася в четвер, 4 травня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в п'ятницю, 5 травня 2006 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Ню-Йорку, а опісля на цвинтарі св. Реймонда у Бронксі, Н.Й.

У глибокому смутку залишилися:

донька – МАРУСЯ СЛОНЕВСЬКА з мужем АНДРІЄМ
син – СТЕФАН ДРОГОБИЦЬКИЙ з дружиною ВАЛЕРІЄЮ
внуки – ЛЯРИСА, ЮЛІЯ і СТЕФАНЧИК
– АЛЕКСАНДРА і ЕВА
брат – РОМАН ДРОГОБИЦЬКИЙ з дружиною АФІЄЮ
шваґер – ВОЛОДИМИР ПАЛЧИНСЬКИЙ з дружиною КАТЕРИНОЮ і родиною
шваґерки – ГАНЯ САЛАПАТА з мужем МИХАЙЛОМ і родиною
– СОФІЯ ДЯК з мужем ПЕТРОМ і родиною
свати – ДАДА і АЛЕКСАНДЕР
дідо зятя – о. ЕМІЛІЯН ШАРАНЕВИЧ
та ближча і дальша родина в США, Канаді, Україні й Польщі.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на свіжу могилу Покійного родина просить складати пожертви на Український Католицький Університет через Українську Католицьку Освітню Фундацію.
UCEF, 2247 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та українською громадою, що в середу, 22 березня 2006 р. ранком у шпиталі св. Йосифа (st. Josyph) в Торонто, відійшов у вічність на 95-му році життя

св. п.

магістер права

ЗЕНОН ГОРЕЧИЙ

нар. в м. Рогатин, Івано Франківської обл.

ПАНАХИДУ за спокій душі св. п. Зенона відслужив всеч. о. Дмитро Ганчарик 23 березня 2006 р., о год. 7 веч. в похоронному заведенні кардинала на вул. Аннет в Торонто.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в п'ятницю, 24 березня 2006 р. в церкві св. Миколая при вул. Квін і Белвудс, якими провадив дальше всеч. о. Дмитро Ганчарик з участю всеч. о. протоієрея Дмитрія Паньківа, (улюбленого бл. п. Зенона), а відтак відпровадження домовини з тілом Покійного на цвинтар св. Володимира в Оквіл, де й спочило тіло бл. п. Зенона на Дивізійній секції.

Вічна Йому пам'ять! Нехай канадська земля буде Йому легкою!

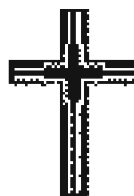
Св. п. Зенон залишив у глибокому смутку:

кузинку – сестру БОРИСУ (монахиню) в Манітобі
кузина – СВЯТОСЛАВА КОЦИБАЛУ з родиною в США
кузинку – ГАННУ КАЧМАР, Флорида
сестрінку – ОРИСЮ з БАЧИНСЬКИХ з родиною
приятельку – ЕВГЕНІЮ ПІЦЮРА-ШВЕЦЬ, Вікторія, Б.С.
і дашу родину в Україні.

У 40-ий ДЕНЬ ПО СМЕРТІ св. п. ЗЕНОНА
ПОМИНАЛЬНА СВ. ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ
буде відслужена в понеділок, 1-го травня 2006 р. о год. 9-ій ранку, в церкві св. о. Миколая. Запрошуємо спільно помолитися за душу покійного Зенона.

Евгенія Піцюра-Швець

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 20 квітня 2006 р. відійшов у вічність по довгій і тяжкій недузі наш найдорожчий БРАТ, ШВАГЕР і ВУЙКО

св. п.

БОГДАН ЮРІЙ МИКИТЮК

нар. 16 липня 1922 р. у Винограді, повіт Коломия.

Доктор права і філософії при УВУ і Ludwig Maximillian університеті в Мюнхені. Дослідник української етнографії в українських поселеннях в Югославії і східної Словаччини. Автор розвідки і збірки призабутих українських казок, що їх переклав на німецьку мову з поясненнями і порівняннями з іншими народними віруваннями. Рівнож автор вартісної праці про українські Андріївські вірування і звичаї та їх уживання в різних українських поселеннях на протязі кількох століть, теж в німецькій мові.

Похоронений біля своїх батька і матері в Deisenhofen-Furth біля Мюнхену.

Залишені у смутку:

брат – ІГОР з дружиною СОФІЄЮ і дітьми:
дочка д-р мед. ЛЯРИСА, син АНДРІЙ РОМАН з дружиною КЕТІ і їхніми дітьми: СОФІЯ, ДЖЕК-ТОМАС і син БОРИС-ЮРІЙ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 19 квітня 2006 р. відійшла у божу вічність наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА

св. п.

БОГДАНА СЕНИК

з дому ЛЕВИЦЬКА

нар. 18 липня 1912 р. в Перемишлі.

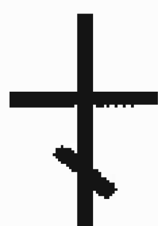
ПАНАХИДА відбулася 25 квітня 2006 р. о год. 7:30 веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 26 квітня 2006 р. в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаго, а відтак на цвинтарі св. Николая.

В глибокому смутку залишилися:

донька – сестра СОФІЯ в Римі
син – ЮРІЙ з дружиною МЕРЛ і дітьми КАТЕЮ, БОРИСОМ і СОФІЄЮ
донька – МАРІЯ КОВАЛЬСЬКА з мужем ЕВГЕНОМ і дітьми АДРІЯНОЮ, ДАНИЛОМ і АРЕТОЮ
сестра – ОКСАНА СТЕЛЬМАХ з мужем ЗЕНОВІЄМ та дітьми СОНЕЮ КЛИФОРД з мужем БРЕДОМ та синами МАТЕЄМ і ПАВЛОМ й АДРІЯН СТЕЛЬМАХ
та ближча і дальша родина в США та Україні.

Вічна її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у п'ятницю, 14 квітня 2006 р. відійшов у вічність на 59-му році життя у Worcester, MA наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і рідний БРАТ відомий нейрохірург

СВ. П.

д-р ОЛЕГ ДАНИЛЕВИЧ

нар. 16 липня 1947 р. в Кемтен, Німеччині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 18 квітня 2006 р. у Worcester, MA, а похорон відбувся 19 квітня 2006 р. в Мавзолеї на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:

дружина	– ЛУІЗ ФЕНДГАВС ДАНИЛЕВИЧ
донька	– ЛЯРИСА ДАНИЛЕВИЧ
донька	– НАТАЛЯ з чоловіком АНТОНІЙ РУІЗ
сестра	– ІРИНА з чоловіком СЛАВКОМ БІЛОН і дітьми
сестра	– АНГЕЛИНА з чоловіком ДЖОРДЖ ГРУНДГОФ і дітьми
брат-близнюк	– всечесніший о. ВОЛОДИМИР з дружиною АННОЮ і дітьми

ближча і дальша родина в Америці та Україні.

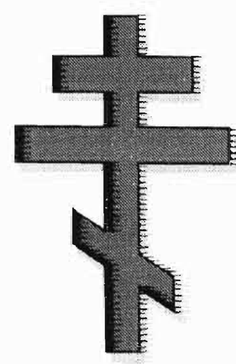
Вічна Йому пам'ять!

29 квітня 2006 року в Нью-Йорку скінчила свій життєвий шлях

Любов Артемівна ДРАЖЕВСЬКА,

хронікальний літописець українського життя в ХХ столітті.

Життєва дорога Любови Дражевської почалася в Харкові 12 вересня 1910 р. і пройшла через революції, голодомори, репресії та війни, через Україну, Заполяр'я, Північний Кавказ, Німеччину і США.

За фахом геолог, за потребою душі – публіцист і сумлінний документаліст, Л. А. Дражевська працювала в геологічних експедиціях і краєзнавчих музеях, на журналістських роботах у "Голосі Америки" і радіо "Свобода", а головне – лишила сотні публікацій і тисячі неопублікованих нотаток про події в українській громаді та про людей, з якими зводила її доля. Л. А. Дражевська – зразок жертовного служіння громаді: багато років свого життя вона віддала громадській праці в УВАН у США, а також в Українському Музеї в Нью-Йорку. Упорядковувала й редагувала періодичні і неперіодичні видання, серед них фундаментальні книги про Лесю Українку, Симона Петлюру, Михайла Вєтухова. Від 1945 р. постійно друкувалася в журналах "Листи до приятелів", "Наше життя", "Віра", "Нові дні"; в газетах "Свобода", "Народна воля", "Український голос", "Українські вісті" і багатьох інших.

Там, за межею, яку переступила Любов Артемівна, – сотні її друзів і приятелів, головно з "недостріляних". А тут, на землі, лишаються з родини:

племінниця Татьяна Фьодорова з сином Владіміром, невісткою Барбарою та внуком Міхелем;

внучатий племінник Іван Фьодоров;

кузини Татьяна Устінова і Микола Рахманінов з родинами, а також незліченні читачі і шанувальники Любови Артемівни Дражевської.

Хай буде світлою її пам'ять!

8 травня, 2006 припадає

20-та РІЧНИЦЯ СМЕРТИ ІГОРЯ ОЛЬШАНІВСЬКОГО

THE EAGLE THAT IS FORGOTTEN

Sleep softly... eagle forgotten... under the stone.
Time has its way with you there and the clay has its own.
Sleep on, o brave-hearted, o wise man, that kindled the flame –
To live in mankind is far more than to live in a name,
To live in mankind, is far, far more... than to live in a name.
Vachel Lindsay

Вже минуло 20 років від смерти

ІГОРЯ ОЛЬШАНІВСЬКОГО

Ми жалуємо, що він не дочекався незалежности України і Помаранчевої Революції.

Ми не забуваємо про нього і обіцяємо йти його слідами і продовжувати оборону прав людини.

ВИКОНАВЧА УПРАВА АГРУ І АНЧЕЙН

З глибоким сумом сповіщаємо, що 29 квітня 2006 р. з волі Всевишнього на 96-му році життя відійшла у вічність

СВ. П.

ЛЮБОВ АРТЕМІВНА ДРАЖЕВСЬКА

член-кореспондент УВАН у США, геолог, журналіст, громадська діячка

Родичам Покійної висловлюємо співчуття.

Управа УВАН у США

Ділимося сумною вісткою, що по короткій недузі, в п'ятницю, 14 квітня 2006 р. упокоївся в Бозі

СВ. П.

ВАСИЛЬ ПАЛЮҐА

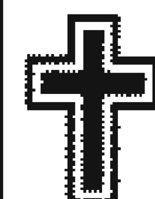
Покійний народився 10 листопада 1919 р. в селі Братишів Загір'я.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Стефана в Томс Рівер. Покійний був дуже активним парафіянином, так що залишив осиротілою цілу парафію.

В глибокому смутку залишив подругу в житті, дружину СОФІЮ.

Похований на українському цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому пам'ять!

У смутку повідомляємо, що в неділю, 30 квітня 2006 р. відійшла у Божу вічність на 80 році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

СВ. П.

КАТЕРИНА НОВАКІВСЬКА

з дому ДЛЯБОГА

нар. в Торках біля Перемишля.

Залишені у глибокому смутку:

чоловік	– МИКОЛА
дочка	– ІРИНА з чоловіком ОЛЕСЕМ
син	– БОГДАН з дружиною БЕРНАДЕТОЮ
дочка	– ЛЮБА з чоловіком ВЛОДКОМ
внуки	– АНДРІЙКО, ЛЯРИСА і ХРИСТИНКА
	– ДАНИЛКО і АЛЕКСАНДЕР
сестра	– АННА ЖУРАВСЬКА з родиною

та ближча і дальша родина.

Вічна Її пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*